

Naziv:
Sedište (mesto, ulica i broj):

**SISTEM ENERGOPROJEKT
NOVI BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA BR. 12**

**KONSOLIDOVANI
BILANS USPEHA
u periodu od 01.01. do 31.12.2009. godine**

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun 1	POZICIJA 2	AOP 3	Napomena broj 4	Iznos	
				Tekuća	Prethodna
				godina 5	godina 6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204-205+206)	201		21,588,101	17,930,970
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202		20,007,949	19,421,235
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		36,998	26,419
630	3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka	204		2,440,586	2,618,940
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	205		1,110,706	4,315,683
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206		213,274	180,059
	II. POSLOVNI RASHODI (208 do 212)	207		20,484,727	17,070,185
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208		188,840	313,503
51	2. Troškovi materijala	209		5,238,724	4,416,085
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210		5,841,456	5,320,887
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211		1,102,740	510,912
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212		8,112,967	6,508,798
	III. POSLOVNI DOBITAK (201 - 207)	213		1,103,374	860,785
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207 - 201)	214		-	-
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215		1,813,320	1,932,734
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216		2,137,177	2,056,287
67, 68	VII. OSTALI PRIHODI	217		1,124,699	394,071
57, 58	VIII. OSTALI RASHODI	218		739,649	293,491
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+215-216+217-218)	219		1,164,567	837,812
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213-215+216-217+218)	220		-	-
69-59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59-69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222		379	565
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		1,164,188	837,247
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224		-	-
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashodi perioda	225		92,534	49,653
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		2,716	11,167
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227			
723	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCU	228			
	Đ. NETO DOBITAK (223-224-225-226+227-228)	229		1,068,938	776,427
	E. NETO GUBITAK (224-223+225+226-227+228)	230		-	-
	Ž. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	231		200,922	86,411
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232		868,016	690,016
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			
	UKUPAN PRIHOD			24,526,120	20,257,775
	UKUPAN RASHOD			23,361,932	19,420,528
	BRUTO DOBITAK (GUBITAK)			1,164,188	837,247

Naziv:
Sedište (mesto, ulica i broj):

SISTEM ENERGOPROJEKT
NOVI BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA BR. 12

KONSOLIDOVANI
BILANS STANJA
na dan 31.12.2009. godine

U hiljadama dinara

Grupa računa, račun 1	POZICIJA 2	AOP 3	Napomena broj 4	Iznos	
				Tekuća godina 5	Prethodna godina 6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+009)	001		7,973,821	8,123,725
00	I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		94,057	93,924
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (006+007+008)	005		6,193,314	5,796,586
020,022,023, 026,027(deo), 028(deo) ,029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006		6,004,128	5,607,367
024,027(deo) 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007		189,186	189,219
021,025,027 (deo) i 028(deo)	3. Biološka sredstva	008			
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		1,686,450	2,233,215
030 do 032, 039(deo)	1. Učešća u kapitalu	010		778,866	814,958
033 do 038, 039(deo) minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011		907,584	1,418,257
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		18,023,578	15,775,264
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013		7,077,182	6,433,734
	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		8,942	31,093
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		10,937,454	9,310,437
20, 21 i 22, osim 223	1. Potraživanja	016		5,233,076	4,314,782
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017		137,570	33,950
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018		1,185,091	542,480
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019		2,969,494	3,085,355
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgarničenja	020		1,412,223	1,333,870
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	021		13,383	17
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012+021)	022		26,010,782	23,899,006
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	D. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		26,010,782	23,899,006
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025		13,816,859	18,160,619

Grupa računa, račun 1	POZICIJA 2	AOP 3	Napomena broj 4	Iznos	
				Tekuća godina 5	Prethodna godina 6
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109- 110)	101		9,242,189	8,077,625
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		4,066,317	3,664,961
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104		532,332	486,455
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		869,133	929,183
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HV	106		67,646	61,565
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HV	107		17,626	11,751
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK	108		3,950,945	3,065,617
35	VIII. GUBITAK	109		222,640	114,978
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110		3,918	3,427
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		16,708,158	15,757,015
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	112		932,350	478,551
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (114+115)	113		1,736,062	2,621,698
414, 415	1. Dugoročni krediti	114		1,595,549	2,444,845
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugoročne obaveze	115		140,513	176,853
	III. KRATKOROČNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		14,039,746	12,656,766
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117		2,249,532	1,450,132
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119		9,643,544	9,373,300
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120		787,456	658,421
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgr.	121		1,316,774	1,163,149
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		42,440	11,764
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		60,435	64,366
	G. UKUPNA PASIVA (101+111+123)	124		26,010,782	23,899,006
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125		13,816,859	18,160,619
	MANJINSKI INTERES U KAPITALU			1,000,533	924,726

Naziv: **SISTEM ENERGOPROJEKT**
 Sedište (mesto, ulica i broj): **BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA 12**

**KONSOLIDOVANI
 IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
 u periodu od 01.01. do 31.12.2009. godine**

U hiljadama dinara

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	22,300,666	19,961,327
1. Prodaja i primljeni avansi	302	21,989,905	19,657,289
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	79,061	101,165
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	231,700	202,873
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	21,457,439	19,626,113
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	14,542,816	13,565,909
2. Zarade , naknade zarada i ostali lični rashodi	307	5,477,383	4,900,338
3. Plaćene kamate	308	296,135	373,637
4. Porez na dobitak	309	227,840	145,217
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	913,265	641,012
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	843,227	335,214
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	312	-	-
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	340,287	428,339
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	41,860	2,924
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja , nekretnina , postrojenja , opreme i bioloških sredstava	315	24,418	84,591
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	195,177	173,992
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317	75,197	91,775
5. Primljene dividende	318	3,635	75,057
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1do 3)	319	847,617	1,297,602
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	2,230	18,009
2. Kupovina nematerijalnih ulaganaja, nekretnina, postrojenja , opreme i bioloških sredstava	321	692,494	1,021,601
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	152,893	257,992
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	323	-	-
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	324	507,330	869,263
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	1,092,997	2,290,846
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326	8,612	19
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327	749,998	1,960,306
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328	334,387	330,521
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	1,350,116	881,446
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330	4,954	3,427
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	1,191,007	741,321
3. Finansijski lizing	332	57,957	54,562
4. Isplaćene dividende	333	96,198	82,136
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I -II)	334	-	1,409,400
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	335	257,119	-
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	23,733,950	22,680,512
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	23,655,172	21,805,161
Đ. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338	78,778	875,351
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	-	-
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	340	3,085,355	2,358,656
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	341	384,203	382,407
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	342	578,842	531,059
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	2,969,494	3,085,355

Naziv:
Sedište (mesto, ulica i broj):

**SISTEM ENERGOPROJEKT
NOVI BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA BR. 12**

**KONSOLIDOVANI
IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01. do 31.12.2009. godine**

OMENAMA NA KAPITALU

U hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa bez 309)	AOP	Ostali kapital (m 309)	AOP	Neuplaćeni upisani kapital (grupa 31)	AOP	Emisiona premija (m 320)	AOP	Rezerve (m 321, 322)	AOP	Revalorizac one rezerve (grupa 330, 331)	AOP	Nerealizovani dobiti po osnovu hartije od vred. (m 332)	AOP	Nerealizovani gubici po osnovu hartije od vred. (m 333)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Okupljene sopstvene akcije (m 037, 237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10+11-12)	AOP	Gubitak izmald visine kapitala (grupa 29)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14												
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2008	401	3,445,706	414	87,696	427		440	232,491	453	218,532	466	1,021,221	479		492		505	2,420,442	518	100,119	531		544	7,325,969	557	
2	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini-povećanje	402		415		428		441		454		467		480		493		506		519		532		545	-	558	
3	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini-smnjenje	403		416		429		442		455		468		481		494		507		520		533		546	-	559	
4	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2008. (r.br. 1+2-3)	404	3,445,706	417	87,696	430	-	443	232,491	456	218,532	469	1,021,221	482	-	495	-	508	2,420,442	521	100,119	534	-	547	7,325,969	560	
5	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	405	314,047	418	15,593	431		444	49,423	470	194,006	483	191,613	496	45,562	509	1,911,739	522	27,266	535	3,427	548		548	2,600,166	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406	196,112	419	1,969	432		445	3,987	458	10,004	471	286,044	484	130,048	497	33,811	510	1,266,564	523	12,407	536		549	1,848,510	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2008. (r. br. 4+5-6)	407	3,563,641	420	101,320	433	-	446	228,504	459	257,951	472	929,183	485	61,565	498	11,751	511	3,065,617	524	114,978	537	3,427	550	8,077,625	563	
8	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini-povećanje	408		421		434		447		460		473		486		499		512		525		538		551	-	564	
9	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini-smnjenje	409		422		435		448		461		474		487		500		513		526		539		552	-	565	
10	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine 2009. (r. br. 7+8-9)	410	3,563,641	423	101,320	436	-	449	228,504	462	257,951	475	929,183	488	61,565	501	11,751	514	3,065,617	527	114,978	540	3,427	553	8,077,625	566	-
11	Ukupna povećanja u tekućoj godini	411	461,479	424	11	437		450	5,736	463	44,606	476	53,161	489	13,882	502	9,258	515	1,910,399	528	129,037	541	4,647	554	2,346,332	567	
12	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	412	57,758	425	2,376	438		451	1,679	464	2,786	477	113,211	490	7,801	503	3,383	516	1,025,071	529	21,375	542	4,156	555	1,181,768	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuće godine 2009. (r.br. 10+11-12)	413	3,967,362	426	98,955	439	-	452	232,561	465	299,771	478	869,133	491	67,646	504	17,626	517	3,950,945	530	222,640	543	3,918	556	9,242,189	569	-

Naziv: **SISTEM ENERGOPROJEKT**
 Sedište (mesto, ulica i broj): **NOVI BEOGRAD, BULEVAR MIHAILA PUPINA BR. 12**

**KONSOLIDOVANI
 STATISTIČKI ANEKS
 za period od 01.01. do 31.12.2009. godine**

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU, ODNOSNO PREDUZETNIKU

O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 3)	602	3	3
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (pravnih ili fizičkih) lica koja imaju učešće u kapitalu	604	0	
5. Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	2,750	2,535

**II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA ,
 POSTROJENJA , OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA**

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto
					(kol.4-5)
1	2	3	4	5	6
o1	1.Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na početku godine	606	218,648	124,724	93,924
	1.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	607	14,166	xxxxxxxxxx	14,166
	1.3. Smanjenje (otuđenje , rashodovanje i obezvređenje) u toku godine	608	11,768	xxxxxxxxxx	14,033
	1.4.Revalorizacija u toku godine	609	-	xxxxxxxxxx	-
	1.5.Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	221,046	126,989	94,057
o2	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1. Stanje na početku godine	611	11,394,624	5,598,038	5,796,586
	2.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	612	1,148,138	xxxxxxxxxx	1,148,138
	2.3. Smanjenje (otuđenje , rashodovanje i obezbeđenje) u toku godine	613	200,574	xxxxxxxxxx	751,410
	2.4. Revalorizacija u toku godine	614	-	xxxxxxxxxx	-
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	12,342,188	6,148,874	6,193,314

III STRUKTURA ZALIHA

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616	771,656	1,063,176
11	2. Nedovršena proizvodnja	617	5,409,328	3,996,279
12	3. Gotovi proizvodi	618	447,627	486,777
13	4. Roba	619	27,773	25,930
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	8,942	31,093
15	6. Dati avansi	621	420,798	861,572
	7.SVEGA (616+617+618+619+620+621=013)	622	7,086,124	6,464,827

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	3,982,995	3,563,641
	u tome : strani kapital	624	-	
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	625	-	
	u tome : strani kapital	626	-	
302	3. Ulozi članova ortačkog i komanditnog društva	627	-	
	u tome : strani kapital	628	-	
303	4. Državni kapital	629	-	
304	5. Društveni kapital	630	-	
305	6. Zadružni udeli	631	-	
309	7. Ostali osnovni kapital	632	83,322	101,320
30	SVEGA: (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	4,066,317	3,664,961

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

 Broj akcija kao ceo broj
 Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	634	10,105,589	9,790,552
deo 300	1.2. Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	635	3,982,995	3,563,641
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636	-	
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637	-	
300	3. SVEGA - nominalna vrednost akcija (635+637= 623)	638	3,982,995	3,563,641

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 ≤ 016)	639	4,976,350	3,988,127
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 ≤ 119)	640	9,415,107	8,883,550
deo 228	3. Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	641	1,659	4,671
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godišnji iznos po poreskim prijavama)	642	1,531,634	1,101,784
43	5. Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	643	18,615,211	14,700,837
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	644	3,912,005	3,309,516
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	645	266,740	316,215
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	646	403,710	626,838
461,462 i 723	9. Obaveze za dividende , učešće u dobitku i lična primanja poslodavca (potražni promet bez početnog stanja)	647	258,301	488,160
465	10. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima (potražni promet bez početnog stanja)	648	29,017	13,290
47	11. Obaveze za PDV (godišnji iznos po poreskim prijavama)	649	1,708,895	1,445,524
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	41,118,629	34,878,512

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	670,544	713,311
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	4,582,455	4,148,602
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	610,411	574,862
522,523,524 i 525	4. Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	134,999	80,150
526	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	38,874	41,125
529	6. Ostali lični rashodi i naknade	656	474,717	476,148
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	6,275,364	5,044,403
533,deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnine	658	435,255	358,512
deo 533,deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnine zemljišta	659	-	
536,537	10. Troškovi istraživanja i razvoja	660	1,747	3,664
540	11. Troškovi amortizacije	661	622,384	486,488
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	82,063	46,665
553	13. Troškovi platnog prometa	663	179,229	202,799
554	14. Troškovi članarina	664	13,026	10,171
555	15. Troškovi poreza	665	614,285	276,209
556	16. Troškovi doprinosa	666	442	318
562	17. Rashodi kamata	667	285,190	255,092
deo 560,deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	304,248	319,388
deo 560,deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima i banaka i dfo	669	103,959	133,787
deo 579	20. Rashodi za humanitarne , kulturne, zdravstvene ,obrazovne, naučne i verske namene , za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	11,311	14,103
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	15,440,503	13,185,797

VIII DRUGI PRIHODI

Iznosi u 000 dinara

Grupa računa, račun	O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihod od prodaje robe	672	249,721	506,229
640	2. Prihodi od premija ,subvencija ,dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	673	5,465	
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674	238	
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675	10,205	23,974
651	5. Prihodi od članarina	676	5,464	27
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	142,752	165,235
deo 660, deo 661, i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	60,602	78,391
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	679	220,157	549,553
	9. Kontrolni zbir (od 672 do 679)	680	694,604	1,323,409

IX OSTALI PODACI

Iznosi u 000 dinara

O P I S	Ozn. za AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godišnjem obračunu akciza)	681	0	
2. Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	682	370	6,081
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683	0	
4. Državna dodeljivanja za premije , regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	684	0	
5. Ostala državna dodeljivanja	685	0	
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizičkih lica	686	0	8,065
7. Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687	0	
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	370	14,146

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD

**NAPOMENE UZ
KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
ZA 2009. GODINU**

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD

**KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI
ZA 2009. GODINU**

S A D R Ž A J

	Strana
Konsolidovani bilans uspeha	3
Konsolidovani bilans stanja	4-5
Konsolidovani izveštaj o tokovima gotovine	6-7
Konsolidovani izveštaj o promenama na kapitalu	8
Konsolidovani statistički aneks	9-12
Napomene uz konsolidovane finansijske izveštaje	13-49

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA
u periodu od 01. 01. do 31. 12. 2009. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI	201		21.588.101	17.930.970
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	8	20.007.949	19.421.235
62	2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203		36.998	26.419
630	3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka	204	9	2.440.586	2.618.940
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	205	9	1.110.706	4.315.683
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	10	213.274	180.059
	II. POSLOVNI RASHODI	207		20.484.727	17.070.185
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208	11	188.840	313.503
51	2. Troškovi materijala	209	12	5.238.724	4.416.085
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	210	13	5.841.456	5.320.887
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	14	1.102.740	510.912
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	15	8.112.967	6.508.798
	III. POSLOVNA DOBIT	213		1.103.374	860.785
	IV. POSLOVNI GUBITAK	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	16	1.813.320	1.932.734
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	16	2.137.177	2.056.287
67,68	VII. OSTALI PRIHODI	217	17	1.124.699	394.071
57,58	VIII. OSTALI RASHODI	218	17	739.649	293.491
	IX. DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	219		1.164.567	837.812
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA	220			
69-59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59-69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222	18	379	565
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA	223		1.164.188	837.247
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225		92.534	49.653
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226		2.716	11.167
723	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227			
	D. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCU	228			
	Đ. NETO DOBITAK	229		1.068.938	776.427
	E. NETO GUBITAK	230			
	Ž. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA	231		200.922	86.411
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PL	232		868.016	690.016
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	234			

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2009. godine

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	A K T I V A				
	A. STALNA IMOVINA	001		7.973.821	8.123.725
00	I. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004		94.057	93.924
	IV. NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA	005		6.193.314	5.796.586
020,022,023,02 6,027(deo),028 (deo),029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	20	6.004.128	5.607.367
024,027(deo) i 028(deo)	2. Investicione nekretnine	007	20	189.186	189.219
021,025,027 (deo) i 028(deo)	3. Biološka sredstva	008			
	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	009		1.686.450	2.233.215
030 do 032,039(deo)	1. Učešća u kapitalu	010	21	778.866	814.958
033 do 038,039(deo) minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011	22	907.584	1.418.257
	B. OBRтна IMOVINA	012		18.023.578	15.775.264
10 do 13,15	I. ZALIHE	013	23	7.077.182	6.433.734
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		8.942	31.093
	III. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA	015		10.937.454	9.310.437
20,21 i 22, osim 223	1. Potraživanja	016	24	5.233.076	4.314.782
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017		137.570	33.950
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018	25	1.185.091	542.480
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	26	2.969.494	3.085.355
27 i 28 osim 288	5. Porez na dodatu vrednost i AVR	020	27	1.412.223	1.333.870
288	III. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	021		13.383	17
	V. POSLOVNA IMOVINA	022		26.010.782	23.899.006
29	G. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	D. UKUPNA AKTIVA	024		26.010.782	23.899.006
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	025	40	13.816.859	18.160.619

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA

na dan 31. decembra 2009. godine-nastavak

(u hiljadama dinara)

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
	P A S I V A				
	A. KAPITAL	101		9.242.189	8.077.625
30	I. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL	102	28	4.066.317	3.664.961
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104	29	532.332	486.455
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105	30	869.133	929.183
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HV	106	30	67.646	61.565
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HV	107	30	17.626	11.751
34	VII. NERASPOREĐENA DOBIT	108	31	3.950.945	3.065.617
35	VIII. GUBITAK	109	31	222.640	114.978
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110		3.918	3.427
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE	111		16.708.158	15.757.015
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA	112	32	932.350	478.551
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE	113		1.736.062	2.621.698
414,415	1. Dugoročni krediti	114	33	1.595.549	2.444.845
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugoročne obaveze	115	34	140.513	176.853
	III. KRATKOROČNE OBAVEZE	116		14.039.746	12.656.766
42 osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	35	2.249.532	1.450.132
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavlja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	36	9.643.544	9.373.300
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120	37	787.456	658.421
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda i PVR	121	38	1.316.774	1.163.149
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		42.440	11.764
498	IV. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	123		60.435	64.366
	V. UKUPNA PASIVA	124		26.010.782	23.899.006
89	G. VANBILANSNA PASIVA	125	40	13.816.859	18.160.619
	MANJINSKI INTERES (U KAPITALU)			1.000.533	924.726

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01.2009. do 31.12.2009. godine

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	301	22.300.666	19.961.327
1. Prodaja i primljeni avansi	302	21.989.905	19.657.289
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	79.061	101.165
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	231.700	202.873
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	305	21.457.439	19.626.113
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	14.542.816	13.565.909
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	5.477.383	4.900.338
3. Plaćene kamate	308	296.135	373.637
4. Porez na dobitak	309	227.840	145.217
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	913.265	641.012
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	311	843.227	335.214
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	313	340.287	428.339
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	41.860	2.924
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	24.418	84.591
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	195.177	173.992
4. Primljene kamate	317	75.197	91.775
5. Primljene dividende	318	3.635	75.057
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	319	847.617	1.297.602
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	2.230	18.009
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	692.494	1.021.601
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	152.893	257.992
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	324	507.330	869.263

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA – Nastavak

u periodu od 01.01.2009. do 31.12.2009. godine

(u hiljadama dinara)

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Teuća Godina	Prethodna godina
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	325	1.092.997	2.290.846
1. Uvećanje osnovnog kapitala	326	8.612	19
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	327	749.998	1.960.306
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	328	334.387	330.521
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	329	1.350.116	881.446
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330	4.954	3.427
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	1.191.007	741.321
3. Finansijski lizing	332	57.957	54.562
4. Isplaćene dividende	333	96.198	82.136
III. Neto prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	334		1.409.400
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	335	257.119	
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE	336	23.733.950	22.680.512
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE	337	23.655.172	21.805.161
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE	338	78.778	875.351
E. NETO ODLIV GOTOVINE	339		
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	340	3.085.355	2.358.656
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	341	384.203	382.407
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	342	578.842	531.059
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	343	2.969.494	3.085.355

KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2009. do 31.12.2009. godine

U 000 dinara

red.broj	OPIS	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Ostali kapital (rn 309)	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Emisiona premija (rn 320)	Rezerve (rn 321, 322)	Revalorizacije rezerve (grupa 33)	Nerealizovani dobitci po osnovu hv (332)	Nerealizovani gubici po osnovu hv (333)	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (rn 037,237)	UKUPNO	Gubitak iznad visine kapitala (grupa 29)
1	AOP	401	414	427	440	453	466	479	492	505	518	531	544	557
	Stanje na dan 01.01. prethodne godine 2008	3.445.706	87.696		232.491	218.532	1.021.221			2.420.442	100.119		7.325.969	
2	AOP	402	415	428	441	454	467	480	493	506	519	532	545	558
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -povećanje													
3	AOP	403	416	429	442	455	468	481	494	507	520	533	546	559
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u prethodnoj godini -smanjenje													
4	AOP	404	417	430	443	456	469	482	495	508	521	534	547	560
	Korigovano početno stanje na dan 01.01. prethodne godine 2008 (r.br.1+2-3)	3.445.706	87.696		232.491	218.532	1.021.221			2.420.442	100.119		7.325.969	
5	AOP	405	418	431	444	457	470	483	496	509	522	535	548	561
	Ukupna povećanja u prethodnoj godini	314.047	15.593			49.423	194.006	191.613	45.562	1.911.739	27.266	3.427	2.600.166	
6	AOP	406	419	432	445	458	471	484	497	510	523	536	549	562
	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	196.112	1.969		3.987	10.004	286.044	130.048	33.811	1.266.564	12.407		1.848.510	
7	AOP	407	420	433	446	459	472	485	498	511	524	537	550	563
	Stanje na dan 31.12. prethodne godine 2008 (r.br. 4+5-6)	3.563.641	101.320		228.504	257.951	929.183	61.565	11.751	3.065.617	114.978	3.427	8.077.625	
8	AOP	408	421	434	447	460	473	486	499	512	525	538	551	564
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -povećanje													
9	AOP	409	422	435	448	461	474	487	500	513	526	539	552	565
	Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika u tekućoj godini -smanjenje													
10	AOP	410	423	436	449	462	475	488	501	514	527	540	553	566
	Korigovano početno stanje na dan 01.01. tekuće godine 2009 (r.br.7+8-9)	3.563.641	101.320		228.504	257.951	929.183	61.565	11.751	3.065.617	114.978	3.427	8.077.625	
11	AOP	411	424	437	450	463	476	489	502	515	528	541	554	567
	Ukupna povećanja u tekućoj godini	461.479	11		5.736	44.606	53.161	13.882	9.258	1.910.399	129.037	4.647	2.346.332	
12	AOP	412	425	438	451	464	477	490	503	516	529	542	555	568
	Ukupna smanjenja u tekućoj godini	57.758	2.376		1.679	2.786	113.211	7.801	3.383	1.025.071	21.375	4.156	1.181.768	
13	AOP	413	426	439	452	465	478	491	504	517	530	543	556	569
	Stanje na dan 31.12. tekuće godine 2009 (r.br. 10+11-12)	3.967.362	98.955		232.561	299.771	869.133	67.646	17.626	3.950.945	222.640	3.918	9.242.189	

**KONSOLIDOVANI STATISTIČKI ANEKS
ZA 2009. GODINU**

I OPŠTI PODACI O PRAVNOM LICU, ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za veličinu (oznaka od 1 do 3)	602	3	3
3. Oznaka za vlasništvo (oznaka od 1 do 5)	603	2	2
4. Broj stranih (fizičkih ili pravnih) lica koja imaju učešće u kapitalu	604		
5. Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (ceo broj)	605	2.750	2.535

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOŠKIH SREDSTAVA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara		
			Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol 4-5)
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na početku godine	606	218.648	124.724	93.924
	1.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	607	14.166		14.166
	1.3. Smanjenje (otuđenje, rashodovanje i obezvređenje) u toku godine	608	11.768		14.033
	1.4. Revalorizacija u toku godine	609			
	1.5. Stanje na kraju godine	610	221.046	126.989	94.057
02	2. Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva				
	2.1. Stanje na početku godine	611	11.394.624	5.598.038	5.796.586
	2.2. Povećanja (nabavke) u toku godine	612	1.148.138		1.148.138
	2.3. Smanjenje (otuđenje, rashodovanje i obezvređenje) u toku godine	613	200.574		751.410
	2.4. Revalorizacija u toku godine	614			
	2.5. Stanje na kraju godine	615	12.342.188	6.148.874	6.193.314

III STRUKTURA ZALIHA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
10	1. Zalihe materijala	616	771.656	1.063.176
11	2. Nedovršena proizvodnja	617	5.409.328	3.996.279
12	3. Gotovi proizvodi	618	447.627	486.777
13	4. Roba	619	27.773	25.930
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	8.942	31.093
15	6. Dati avansi	621	420.798	861.572
	7. SVEGA	622	7.086.124	6.464.827

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
300	1. Akcijski kapital	623	3.982.995	3.563.641
	u tome strani kapital	624		
301	2. Udeli društva sa ograničenom odgovornošću	625		
	u tome strani kapital	626		
302	3. Ulozi članova ortačkog i komanditnog društva	627		
	u tome strani kapital	628		
303	4. Državni kapital	629		
304	5. Društveni kapital	630		
305	6. Zadružni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	83.322	101.320
30	SVEGA	633	4.066.317	3.664.961

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Broj akcija kao ceo broj iznosi u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	1. Obične akcije			
	1.1. Broj običnih akcija	634	10.105.589	9.790.552
deo 300	1.2. Nominalna vrednost običnih akcija - ukupno	635	3.982.995	3.563.641
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioritetnih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioritetnih akcija - ukupno	637		
300	SVEGA	638	3.982.995	3.563.641

VI POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
20	1. Potraživanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639≤016)	639	4.976.350	3.988.127
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640≤0117)	640	9.415.107	8.883.550
deo 228	3. Potraživanja u toku godine od društava za osiguranje za naknadu štete (dugovni promet bez početnog stanja)	641	1.659	4.671
27	4. PDV plaćen prilikom nabavke robe i usluga (dugovni promet bez početnog stanja)	642	1.531.634	1.101.784
43	5. Obaveze iz poslovanja (potražni promet bez početnog stanja)	643	18.615.211	14.700.837
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potražni promet bez početnog stanja)	644	3.912.005	3.309.516
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	645	266.740	316.215
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potražni promet bez početnog stanja)	646	403.710	626.838
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, učešće u dobitku i lična primanja poslodavaca (potražni promet bez početnog stanja)	647	258.301	488.160
465	10. Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovoru (potražni promet bez početnog stanja)	648	29.017	13.290
47	11. PDV naplaćen prilikom prodaje proizvoda, robe i usluga (potražni promet bez početnog stanja)	649	1.708.895	1.445.524
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	41.118.629	34.878.512

VII DRUGI TROŠKOVI I RASHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
513	1. Troškovi goriva i energije	651	670.544	713.311
520	2. Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	652	4.582.455	4.148.602
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	653	610.411	574.862
522,523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizičkim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	134.999	80.150
526	5. Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	38.874	41.125
529	6. Ostali lični rashodi i naknade	656	474.717	476.148
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	6.275.364	5.044.403
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	435.255	358.512
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljišta	659		
536,537	10. Troškovi istraživanja i razvoja	660	1.747	3.664
540	11. Troškovi amortizacije	661	622.384	486.488
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	82.063	46.665
553	13. Troškovi platnog prometa	663	179.229	202.799
554	14. Troškovi članarina	664	13.026	10.171
555	15. Troškovi poreza	665	614.285	276.209
556	16. Troškovi doprinosa	666	442	318
562	17. Rashodi kamata	667	285.190	255.092
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	304.248	319.388
deo 560, deo 561, i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	103.959	133.787
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaštitu čovekove sredine i za sportske namene	670	11.311	14.103
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	15.440.503	13.185.797

VIII DRUGI PRIHODI

Grupa računa, račun	OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
			Tekuća godina	Prethodna godina
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	249.721	506.229
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	673	5.465	
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674	238	
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljište	675	10.205	23.974
651	5. Prihodi od članarina	676	5.464	27
deo 660, deo 661 i deo 662	6. Prihodi od kamata	677	142.752	165.235
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po računima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	60.602	78.391
deo 660, deo 661, i deo 669	8. Prihodi po osnovu dividendi i učešća u dobitku	679	220.157	549.553
	9. Kontrolni zbir (od 672 do 679)	680	694.604	1.323.409

IX OSTALI PODACI

OPIS	AOP	Iznos u 000 dinara	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1. Obaveze za akcize	681		
2. Obračunate carine i druge uvozne dažbine (ukupan godišnji iznos prema obračunu)	682	370	6.081
3. Kapitalne subvencije i druga državna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Državna dodeljivanja za premije, regres i pokriće tekućih troškova poslovanja	684		
5. Ostala državna dodeljivanja	685		
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih ili fizičkih lica	686		8.065
7. Lična primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	370	14.146

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

1. OSNOVNI PODACI O PREDUZEĆU

Sistem "Energoprojekt", Beograd (dalje u tekstu Sistem) sačinjava matično akcionarsko društvo – "Energoprojekt Holding" a.d., Beograd (dalje u tekstu "EP Holding") i 11 zavisnih društava od kojih 10 zavisnih društava su neposredno zavisna (9 akcionarskih društava i 1 društva sa ograničenom odgovornošću) i 1 zavisno društvo posredno preko drugih zavisnih društava (1 društvo sa ograničenom odgovornošću), kao i dva pridružena društva (1 društvo sa ograničenom odgovornošću i 1 akcionarsko društvo) kod kojih je učešće u kapitalu 50% i manje. U okviru matičnog i zavisnih društava organizovane su jedinice za izvođenje investicionih radova i sopstvena društva u zemlji i inostranstvu, koje zajedno obavljaju izgradnju, projektovanje, opremanje, studije, istraživanje, programiranje investicionih objekata i sistema i promet roba i usluga.

Sistem Energoprojekt je u 2009. godini organizovan na sledeći način:

Delatnost	Broj zavis. društava	Broj jedinica za izvođenje investic. radova u inostranstvu	Broj društava u inostranstvu
Projektovanje i istraživanje	4	28	6
Izgradnja i opremanje	3	37	7
Promet	1	-	-
Holding	1	-	8
Ostalo	5	-	1
Ukupno	14	65	22

Sedište matičnog i zavisnih društava je ulica Bulevar Mihaila Pupina broj 12, Novi Beograd.

Energoprojekt je na dan 31.12.2009. godine imao ukupno 2.683 zaposlenih radnika, (2008. godine – 2.774) ne računajući lokalnu radnu snagu ino-entiteta.

Akcije Energoprojekt Holding a.d. se kotiraju na Beogradskoj berzi – listing A, dok se akcijama određenog broja zavisnih društava trguje na vanberzanskom tržištu Beogradske berze.

2. GRUPA ZA KONSOLIDACIJU

Grupu za konsolidaciju čine matično društvo EP Holding i niže navedena zavisna i pridružena društva u zemlji, kao i zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije date u nastavku:

Zavisna i povezana društva u zemlji:

Red. br.	N a z i v	% vlasništva
	<i>Izgradnja i opremanje</i>	
1.	EP Visokogradnja a.d.	92,39
2.	EP Niskogradnja a.d.	93,32
3.	EP Oprema a.d.	67,87
	<i>Projektovanje i istraživanje</i>	
4.	EP Urbanizam i arhitektura a.d.	94,40
5.	EP Industrija a.d.	62,77

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

6.	EP Entel a.d.	86,26
7.	EP Hidroinženjering a.d.	94,84
	<i>Ostalo</i>	
8.	EP Energodata a.d.	96,43
9.	EP Promet d.o.o.	100,00
10.	EP Garant a.d.o.	64,13
11.	Energoplast d.o.o.	60,00
	<i>Pridružena društva</i>	
12.	Enjub d.o.o.	50,00
13.	Energo Broker a.d.	28,60

Od navedenih zavisnih društava u zemlji prvih osam su i sama matična društva koja su sastavljala konsolidovane finansijske izveštaja.

U skladu sa Odlukama Skupština zavisnih društava, učesnica u statusnoj promeni spajanja uz pripajanje , na dan 31.08.2009. godine okončan je postupak statusne promene spajanja uz pripajanje društava EP Ingraf d.o.o. i BE Company d.o.o. društvu EP Energodata a.d., od kada su društva EP Ingraf d.o.o. i Be Company d.o.o. prestala da postoje bez sprovođenja postupka likvidacije, dok je društvo EP Energodata a.d. nastavilo sa postojanjem uz sprovođenje promene povećanja osnovnog kapitala.

U grupu za konsolidaciju uključeno je društvo Energoplast d.o.o. kao zavisno društvo, za razliku od prethodnih godina kada je isto društvo konsolidovano kao pridruženo društvo u svojim matičnim društvima kroz prvostepenu konsolidaciju.

Zavisna društva u inostranstvu – ino kompanije:

Red. br.	N a z i v	% vlasništva
1.	Zecco LTD, Zambia	100,00
2.	Energogvineja, Gvineja	100,00
3.	INEC Engineering Co.Ltd.,London, Velika Britanija	100,00
4.	Energoprojekt Middle East(L.L.C.)Dubai,UAE	100,00
5.	ENCOM GmbH, Frankfurt, Nemačka	100,00
6.	Energoprojekt (M) Sdn. Bhd., Malezija	100,00
7.	Nana off Shore, Lebanon	100,00
8.	Energoprojekt Montenegro d.o.o., Herceg Novi, Crna Gora	100,00

Jedan broj gore navedenih društava u inostranstvu (Energoprojekt Middle East LLC Dubai, UAE, Energoprojekt (M) Sdn. Bhd., Malezija, Energogvineja, Gvineja i Zecco LTD, Zambia) je registrovan kao vlasništvo EP Holdinga, mada ih koordiniraju i njima upravljaju određena zavisna društva.

Osim pomenutih društava u inostranstvu, u Grupu za konsolidaciju kroz prvostepenu konsolidaciju uključeni su i Energo Private Limited, Harare, Zimbabwe; EP Gana-Gana; Energo Uganda, Uganda; Enlisa Peru; ECOMEP-Dubai; Energo Nigerija - Nigerija; Zahinos-Kipar; Enhisa S.A. Peru; EP Entel Oman; Energoprojekt Entel Qatar; Energo consult Abu Dhabi UAE; United Consulting Botswana i Energodata Montenegro Crna Gora.

U 2009. godini kroz prvostepenu konsolidaciju uključeno je i društvo Energo Management Group d.o.o. Beograd metodom potpune konsolidacije, pošto je 29.12.2009.godine EP Oprema kupila 100% udela u Energo Managment Group d.o.o. od ino kompanije Energo Nigerija, Lagos, Nigerija.

Kroz prvostepenu konsolidaciju uključena su i dva domaća pridružena društva i to Energoplast d.o.o. i Energopet d.o.o, s tim što je kroz konsolidovane finansijske izveštaje Sistema eliminisano uključnje Energoplast d.o.o. metodom učešća i uključeno metodom potpune konsolidacije, jer je ušlo u grupu kao

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

zavisno društvo kako je i gore navedeno.

Počev od 1. januara 2004. godine, poslovanje ino zaključaka se obuhvata u okviru pojedinačnih finansijskih izveštaja društava i detaljni pregled ino zaključaka dat je kroz napomene uz pojedinačne konsolidovane finansijske izveštaje zavisnih društava.

3. OSNOV ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Finansijski izveštaji o kojima izveštavamo su sastavljeni u skladu sa *Zakonom o računovodstvu i reviziji* („Službeni glasnik RS“ 46/2006) i propisima donetim na osnovu tog zakona, primenom računovodstvenih politika iznetih u napomeni 6. ovog izveštaja i opšteprihvaćenom praksom u Republici Srbiji.

Konsolidovani Finansijski izveštaji Sistema prikazani su u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik RS“, br. 114/06 i 119/08).

3.1. Funkcionalna i valuta za prezentaciju

Iznosi u konsolidovanim finansijskim izveštajima su iskazani u hiljadama dinara (RSD). RSD predstavlja funkcionalnu i valutu za prezentaciju (izveštajnu valutu) Društava u Sistemu. Sve transakcije koje se obavljaju u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Iznosi u finansijskim izveštajima su prikazani u hiljadama RSD, odnosno u funkcionalnoj valuti koja je domicilna valuta važećim na dan bilansiranja – 31.12.2009. godine.

Usporedni podaci prikazani su u hiljadama RSD važećim na dan 31.12.2008. godine.

Zvanični srednji kursevi NBS primenjeni za kursiranje monetarnih sredstava i obaveza bili su sledeći:

	31.12.2009.	31.12.2008.
EUR	95,8888	88,6010
USD	66,7285	62,9000

Primenjeni prosečni godišnji kursevi valuta za pozicije bilansa uspeha u 2009. godini bili su:

	31.12.2009.	31.12.2008.
EUR	93,95	81,45
USD	67,46	55,82

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

4. PROCENE I PROSUĐIVANJA RUKOVODSTVA

Priprema konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa MRS i MSFI zahteva da rukovodstvo vrši procene, prosuđivanja i pretpostavke koje se odražavaju na izveštajne iznose aktive, pasive, prihoda i rashoda. Ostvareni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih.

5. KONSOLIDACIJA

5.1. Zavisna društva

Zavisna odnosno kontrolisana društva su ona nad kojima "EP Holding" ima, direktno ili indirektno, vlasništvo veće od 50% ili više od polovine glasačkih prava, odnosno mogućnost da kontroliše operacije ovih društava. Primenjeni metod konsolidacije za ova društva je metod potpunog konsolidovanja. Svi interni odnosi i transakcije unutar grupe za konsolidovanje su eliminisani u postupku konsolidacije. Manjinski interes je iskazan posebno.

5.2. Pridružena društva

Pridružena društva su ona nad kojima Grupa ima značajan uticaj, ali ne i kontrolu, odnosno kod kojih poseduje vlasnička i glasačka prava između 20% i 50%. Primenjeni metod konsolidovanja za pridružena društva, kao i za zavisna društva kod kojih postoje značajna ograničenja u kontroli i transferu dobitaka je metod aktuelizovanog učešća u kapitalu (*Equity method*). Primenom ovog metoda učešća u kapitalu se koriguju za ostvareni dobitak ili gubitak tekuće godine tako da reflektuju učešće matičnog društva u neto imovini pridruženih društava. U slučaju da kumulirani gubitak prelazi nivo kapitala, učešće u kapitalu se svodi na nulu, a samo izuzetno ukoliko postoje neopozive ugovorne obaveze za pokriće gubitka većeg gubitka u odnosu na kapital se priznaje kao rashod u matičnom društvu.

5.3. Zajednička društva

Za konsolidaciju zajednički kontrolisanih društava (*Joint Venture*) primenjen je metod proporcionalnog (kvotnog) konsolidovanja. Po ovom metodu u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe se uključuje srazmerni deo (u odnosu na procenat vlasništva odnosno kontrole) prihoda i rashoda, kao i sredstava i obaveza iz finansijskih izveštaja zajedničkih društava.

Detaljna lista zavisnih, pridruženih i zajedničkih društava, koja sa matičnim društvom „EP Holding“ čine Grupu za konsolidovanje Sistem "Energoprojekt", data je u napomeni 2.

5.4. Izveštavanje po segmentima

Segment poslovanja predstavlja deo imovine i poslovnih operacija koje obezbeđuju proizvode ili usluge koje podležu rizicima i koristima različitim od onih u nekim drugim segmentima poslovanja. Geografski segment obezbeđuje proizvode ili usluge unutar određenog privrednog okruženja koji podležu rizicima i koristima različitim od onih segmenata koji posluju u nekim drugim privrednim okruženjima.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

6. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Od 2004. godine primenjuju se jedinstvene računovodstvene politika Sistema "Energoprojekt" uz obavezu da se, ukoliko se primenjene računovodstvene politike u pojedinim preduzećima razlikuju od zajedničkih politika, kvantifikuju i eliminišu efekti ovih razlika (ukoliko su materijalno značajni) prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja. U 2006. godini izvršene su izmene Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama u skladu sa novim Zakonom o računovodstvu i reviziji.

U nastavku dajemo pregled najvažnijih primenjenih računovodstvenih politika:

(a) Pravila procenjivanja - osnovne pretpostavke

Finansijski izveštaji su sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati). Finansijski izveštaji sastavljeni na načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o novčanim tokovima), pružaju informacije ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da posluje neograničeni vremenski period i da će nastaviti sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

(b) Priznavanje elemenata finansijskih izveštaja

Sredstvo se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja, ili vrednost koja može pouzdano da se izmeri.

Obaveza se priznaje u bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi, proisteći iz podmirenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano izmeriti.

Prihod se priznaje u bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koje mogu pouzdano da se izmere, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno sa priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obaveza.

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno sa priznavanjem porasta obaveza ili smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja finansijskog kapitala. Očuvanje finansijskog kapitala meri se u nominalnim monetarnim jedinicama. Po ovom konceptu dobitak je zarađen samo ako finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u toku godine.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(c) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika

Izvršen je preračun novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu dinarsku protivvrednost po kursu važećem na dan finansijskih izveštaja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po tom osnovu su iskazane kao prihod ili rashod perioda.

(d) Prihodi od prodaje

Prihodi od prodaje su iskazani u iznosu fakturisane realizacije, tj. izvršene prodaje do kraja obračunskog perioda, pod uslovom da je sa tim danom nastao dužničko-poverilački odnos i da je ispostavljena faktura. Prihod se meri po poštenoj vrednosti primljene nadoknade ili potraživanja, uzimajući u obzir iznos svih trgovačkih popusta i količinskih rabata koje društva iz Sistema odobre. Razlika između poštene vrednosti i nominalnog iznosa naknade priznaje se kao prihod od kamate. Prihod od prodaje se priznaje kada su zadovoljeni svi uslovi:

- Društvo je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva;
- Rukovodstvo Društva ne zadržava niti upliv na upravljanje u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti kontrolu nad prodatim proizvodima i robom;
- Kada je moguće da se iznos prihoda pouzdano izmeri;
- Kada je verovatno da će poslovna promena da bude praćena prilivom ekonomske koristi u Društvo i
- Kada se troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa poslovnom promenom mogu pouzdano da se izmere.

Prihodi od usluga iskazani su srazmerno stepenu završenosti usluge na dan bilansiranja.

Prihod od ugovora o izgradnji po fiksnoj ceni priznaje se po metodi procenta izvršenja, ugovorenih aktivnosti na dan bilansa stanja. Stepen izvršenja ugovora se izračunava kroz srazmeru između nastalih ugovornih troškova za izvršeni rad do datog datuma prema poslednjim procenjenim ukupnim ugovorenim troškovima (MRS 11).

(e) Poslovni rashodi

Ukupne poslovne rashode čine: nabavna vrednost prodate robe, troškovi materijala, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi, troškovi amortizacije i rezervisanja, troškovi proizvodnih usluga i nematerijalni troškovi.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

- Rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;
- Rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);
- Kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;
- Rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

- Rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

(f) Dobici i gubici

Dobici predstavljaju povećanje ekonomske koristi, a obuhvataju prihode koji se javljaju u slučaju prodaje stalne imovine po vrednosti većoj od njihove knjigovodstvene vrednosti, zatim nerealizovane dobitke po osnovu prodaje tržišnih hartija od vrednosti (u slučaju kada se vrednovanje hartija od vrednosti vrši po njihovim tržišnim vrednostima), kao i dobitke koji nastaju pri povećanju knjigovodstvene vrednosti stalne imovine usled prestanka delovanja uslova za smanjenje njihove vrednosti.

Gubici nastaju po osnovu prodaje imovine po cenama nižim od njene knjigovodstvene vrednosti, zatim po osnovu rashodovanja neotpisanih osnovnih sredstava, po osnovu šteta koje se mogu u celini ili delimično nadoknaditi od osiguravajućih društava, po osnovu primene principa impariteta (umanjenje vrednosti imovine).

(g) Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju: prihode i rashode od kamata, prihode i rashode od kursnih razlika i ostale finansijske prihode i rashode.

Prihodi od dividendi priznaju se kao prihod u godini kada se ustanovi pravo da se one isplate.

(h) Porez na dobitak

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa republičkih propisima. Poreska obaveza se obračunava po stopi od 10,00 % na oporezivi dobitak (u 2007. 10%). Oporezivi dobitak utvrđuje se u poreskom bilansu usklađivanjem dobitka iskazanog u bilansu uspeha, koji je sačinjen u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo, za određene rashode i prihode saglasno poreskim propisima. Obračunati porez se umanjuje za poreske olakšice (ulaganja u osnovna sredstva u sopstvenoj registrovanoj delatnosti i ostale olakšice u skladu sa poreskim propisima, za koje Društva ispunjavaju uslove).

Porez na dobitak ino-entiteta obračunava se po propisima zemlje u kojoj se delatnost vrši.

(i) Odloženi porez na dobit

Odloženi porez na dobit se rezerviše u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Iznos odloženog poreza na dobit se određuje na osnovu zakonskih poreskih stopa koje su u primeni.

Sredstva odloženog poreza na dobit se priznaju do obima u kome je verovatno da će budući oporezivi dobitak, u odnosu na koji privremene razlike mogu da se primene, biti na raspolaganju. Dozvoljeno je prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(k) Primanja zaposlenih

/i/ Doprinosi za penziono osiguranje i ostale naknade

Društva u Sistemu vrše plaćanja Penzionom fondu Republike Srbije u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni su članovi gore navedenog penzionog fonda. Svi doprinosi obaveznom penzionom osiguranju se priznaju kao trošak i obaveza u momentu obračuna. Društva u Sistemu nemaju svoj penzioni plan ili plan naknada po prestanku radnog odnosa i, shodno tome, nema nikakvih obaveza po pitanju penzija.

/ii/ Doprinosi za zdravstveno osiguranje

Društva iz Sistema obračunavaju i izmiruju doprinose za zdravstveno osiguranje koji se u momentu obračuna priznaju kao trošak i obaveza.

/iii/ Otpremnina pri odlasku u penziju

Društva iz Sistema isplaćuju zaposlenima otpemninu pri odlasku u penziju u visini trostrukog iznosa zarade koju su ostvarili za mesec koji prethodi mesecu u kojem se isplaćuje otpremnina (u skladu sa uslovima definisanim Pojedinačnim kolektivnim ugovorom).

/iiii/ Otpremnina pri sporazumnom raskidu radnog odnosa

Otpremnina se isplaćuje i u slučaju sporazumnog raskida radnog odnosa, odnosno u slučaju kada poslodavac i zaposleni zaključe sporazum o prestanku radnog odnosa u zamenu za otpremninu, o čemu se prethodno donosi odluka nadležnog organa poslodavca.

(j) Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine

Nematerijalno ulaganje je određivo nemonetarno sredstvo bez fizičkog sadržaja koje Društvo može kontrolisati i od kojeg se očekuje priliv budućih ekonomskih koristi.

Nematerijalna ulaganja čine: goodwill, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj proizvodnje novih proizvoda, procesa i uređaja, autorska prava, ulaganja na tuđim nekretninama, opremi i postrojenjima i sl.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva:

- Koje Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili za isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim licima ili u administrativne svrhe;
- Za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda;

Nekretnine, postrojenja i oprema priznaju se kao sredstvo :

- Kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi po osnovu tog sredstva priticati u Društvo; i
- Kada nabavna vrednost ili cena koštanja tog sredstva može pouzdano da se izmeri;

Nabavke nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u toku godine evidentiraju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čini fakturna vrednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u sopstvenoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

U nabavnu vrednost ili cenu koštanja uključuju se i troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu u skladu sa MRS i MSFI.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznata nematerijalna ulaganja, nekretninu, postrojenja i opremu pripisuje se iskazanom iznosu tog sredstva, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa tog sredstva.

Naknadni izdatak se tretira kao dodatno ulaganje, ako:

- Dolazi do produženja korisnog veka trajanja, uključujući i povećanje kapaciteta;
- Se postiže značajno unapređenje kvaliteta proizvoda; i
- Se značajno smanjuju troškovi poslovanja u odnosu na troškove pre ulaganja.

Svaki drugi naknadni izdatak (troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo) priznaje se kao rashod u periodu u kome je nastao.

Nakon što se prizna kao sredstvo, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Investiciona nekretnina je nekretnina (zemljište, građevinski objekat ili i jedno i drugo) koju poseduje vlasnik ili zakupac po osnovu finansijskog lizinga (dugoročni zakup), radi ostvarivanja zarada od izdavanja nekretnine (izdavanjem u zakup) ili radi povećanja vrednosti nekretnine ili radi i jednog i drugog, a ne radi upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanja usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja, ili prodaje u okviru redovnog poslovanja. Prema tome, investiciona nekretnina stvara tokove gotovine koji su u velikoj meri nezavisni od ostale imovine koju drži Društvo.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu pripisuju se iskazanom iznosu te investicione nekretnine ako je verovatno, da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se mere prema njihovoj poštenoj vrednosti. Poštena vrednost se meri kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrednosti. To je najbolja cena koju prodavac realno može da dobije.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene poštene vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(I) Amortizacija

Osnovicu za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini nabavna vrednost ili cena koštanja po odbitku njihove preostale vrednosti.

Preostala vrednost nematerijalnih ulaganja smatra se jednakom nuli, osim kada:

- 1) Postoji ugovorna obaveza trećeg lica da otkupi to sredstvo na kraju njegovog preostalog veka trajanja ili
- 2) Za to sredstvo postoji aktivno tržište na kojem se može odrediti preostala vrednost i da će to tržište trajati i na kraju veka tog sredstva.

Za potrebe finansijskog izveštavanja, nematerijalna ulaganja otpisuju se putem proporcionalne stope amortizacije u roku od pet godina, osim ulaganja čije je vreme korišćenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz ugovora.

Goodwill se ne amortizuje već se za njega obavezno pre sastavljanja finansijskih izveštaja sprovodi test obezvređenja u skladu sa MRS.

Za nematerijalna ulaganja sa neograničenim vekom trajanja ne obračunava se amortizacija.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja vrši se od početka narednog meseca u odnosu na mesec kada je nematerijalno ulaganje stavljeno u upotrebu.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa amortizacija nematerijalnih ulaganja vrši se prema važećim zakonskim propisima.

Interno nastali goodwill ne priznaje se kao nematerijalno ulaganje.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja umanjenoj za ukupan iznos obračunate amortizacije i ukupan iznos gubitaka zbog obezvređenja.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čine nabavna vrednost ili cena koštanja po odbitku preostale vrednosti sredstava.

Nekretnine, postrojenja i oprema amortizuju se na sistematskoj osnovi tokom korisnog veka upotrebe sredstva.

Za potrebe finansijskog izveštavanja, amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom tokom procenjenog korisnog veka upotrebe sredstva. Procenjeni korisni vek upotrebe sredstva po potrebi se preispituje i ako su očekivanja značajno različita od prethodnih procena, stope amortizacije se prilagođavaju za tekući i buduće periode.

Za potrebe sastavljanja poreskog bilansa, nekretnine, postrojenja i oprema se razvrstavaju i amortizuju po stopama koje su u skladu sa poreskim zakonodavstvom.

Obračun amortizacije počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljeno u upotrebu.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Stope amortizacije koje su u primenu, su:

	(%)
Građevinski objekti	1,3-15,0
Pogonska oprema	5,0-25,0
Računari i pripadajuća oprema	20,0
Vozila	12,5-16,0
Nematerijalna ulaganja	20,0

(m) Finansijski plasmani

Finansijski plasmani predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je data za njih. Troškovi transakcije se uključuju u početno merenje svih finansijskih sredstava.

Za potrebe merenja finansijskog sredstva nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva se klasifikuju u četiri kategorije:

- (a) Finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja, početno priznata po fer vrednosti kroz dobit ili gubitak;
- (b) Ulaganja koja se drže do roka dospeća;
- (c) Zajmovi i potraživanja koji su potekli od strane društva i koji se ne drže radi trgovanja i
- (d) Finansijska sredstva koja su raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo se klasifikuje kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju ukoliko sasvim ne pripada ni jednoj od ostale tri gore navedene kategorije finansijskih sredstava.

Finansijsko sredstvo klasifikuje se kao finansijsko sredstvo koje se drži radi trgovanja, a ne kao finansijsko sredstvo koje je raspoloživo za prodaju, ukoliko je to sredstvo deo portfelja sličnih sredstava za koje postoji obrazac trgovanja radi ostvarivanja dobitka iz kratkoročnih kolebanja cena ili marže dilera.

Posle početnog priznavanja, društva mere finansijska sredstva, (uključujući i derivate koji su sredstva) po njihovim fer vrednostima, bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koje može načiniti prilikom prodaje ili drugog otuđenja, osim:

- Zajmova i potraživanja i ulaganja koja se drže do dospeća koja se mere po amortizovanoj ceni, primenom metoda efektivne kamatne stope;
- Ulaganja u vlasničke hartije koje se ne kotiraju na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može pouzdano izmeriti, koja se mere po nabavnoj ceni.

U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišno iskustvo, stabilnost i likvidnost kod kupovine i prodaje finansijskih sredstava i zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, fer vrednost najčešće nije moguće pouzdano utvrditi u uslovima nepostojanja aktivnog tržišta, kako to zahtevaju MSFI.

Priznati dobitak ili gubitak koji proizilazi iz promene u fer vrednosti finansijskog sredstva ili obaveze (koja nije deo odnosa zaštite) početno priznata po fer vrednosti kroz dobitak ili gubitak, priznaje se kao dobitak ili gubitak u bilansu uspeha, a kod finansijske imovine raspoložive za prodaju na revalorizacionim rezervama.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

(n) Zalihe

Zalihe robe mere se po nabavnoj vrednosti koju čini fakturna cena dobavljača, uvozne dažbine i drugi porezi (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškovi prevoza, manipulativni troškovi i drugi troškovi koji se mogu direktno pripisati sticanju zaliha robe. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke robe.

Obračun izlaza (prodaje) zaliha robe, vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe materijala koje se nabavljaju od dobavljača mere se po nabavnoj vrednosti, dok se zalihe materijala koji je proizveden kao sopstveni učinak preduzeća mere po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Nabavnu vrednost ili cenu koštanja zaliha čine svi troškovi nabavke, troškovi proizvodnje i drugi nastali troškovi neophodni za dovođenje zaliha na njihovo sadašnje mesto i stanje.

Troškovi nabavke zaliha obuhvataju nabavnu cenu, uvozne dažbine i druge poreze (osim onih koje preduzeće može naknadno da povрати od poreskih vlasti), troškove prevoza, manipulativne troškove i druge troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju materijala. Popusti, rabati i druge slične stavke oduzimaju se pri utvrđivanju troškova nabavke.

Obračun izlaza (utroška) zaliha materijala, vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda nastaju kao rezultat proizvodnog procesa preduzeća. Ove zalihe mere se po ceni koštanja, odnosno po neto prodajnoj vrednosti, ako je niža.

Troškovi sadržani u zalihama nedovršene proizvodnje i gotovim proizvodima obuhvataju troškove koji su direktno povezani sa jedinicama proizvoda (kao što je direktni materijal, direktna radna snaga), kao i fiksne i promenljive režijske troškove proizvodnje.

U cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda ne mogu se uključiti troškovi uprave, kao i troškovi prodaje i marketinga.

Troškovi pozajmljivanja se uključuju u cenu koštanja zaliha.

(o) Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja obuhvataju potraživanja od eksternih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga.

Kratkoročni plasmani obuhvataju kredite, hartije od vrednosti i ostale kratkoročne plasmane sa rokom dospeća, odnosno prodaje do godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana bilansa.

Kratkoročna potraživanja od kupaca mere se po vrednosti iz originalne fakture. Ako se vrednost u fakturi iskazuje u stranoj valuti, vrši se preračunavanje u izveštajnu valutu po srednjem kursu važećem na dan transakcije. Promene deviznog kursa od datuma transakcije do datuma naplate potraživanja iskazuju se kao kursne razlike u korist prihoda ili na teret rashoda. Potraživanja iskazana u stranoj valuti na dan bilansa preračunavaju se prema važećem kursu, a kursne razlike priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Kratkoročni finansijski plasmani koji se ne drže radi trgovanja mere se po amortizovanoj vrednosti, ne uzimajući u obzir nameru društava da ih drže do dospeća.

Ukoliko postoji verovatnoća da društva neće biti u stanju da naplate sve dospele iznose (glavnicu i kamatu) prema ugovornim uslovima za date kredite, potraživanja ili ulaganja koja se drže do dospeća koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti, nastao je gubitak zbog obezvređivanja ili nenaplaćenih potraživanja.

Otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana kod kojih postoji verovatnoća nenaplativosti vrši se indirektnim otpisivanjem, dok se u slučajevima kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana, otpis, u celini ili delimično, vrši direktnim otpisivanjem.

Verovatnoća nemogućnosti naplate utvrđuje se u svakom konkretnom slučaju na osnovu dokumentovanih razloga (stečaj, odnosno likvidacija dužnika, prezaduženost, otuđenje imovine, prinudno poravnanje, vanparnično poravnanje, zastarelost, sudsko rešenje, akt upravnog organa, kao i u drugim slučajevima za koja društva poseduju verodostojnu dokumentaciju o nenaplativosti.)

(p) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju: novac u blagajni, depozite po viđenju kod banaka, druga kratkoročna visoko likvidna ulaganja koja se mogu brzo pretvoriti u poznate iznose gotovine i koji nisu pod uticajem značajnog rizika promene vrednosti i prekoračenja po tekućem računu. Prekoračenja po tekućem računu uključuju se u bilans stanja kao dugovanja po kreditima unutar tekućih obaveza, kao kratkoročne finansijske obaveze.

(r) Zakupi

Zakupi kod kojih zakupodavac zadržava značajan deo rizika i koristi od vlasništva klasifikuje se kao poslovni zakupi. Plaćanja izvršena po osnovu poslovnih zakupa terete bilans uspeha na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

(s) Obaveze po osnovu finansijskog lizinga

Lizing se kvalifikuje kao finansijski u slučaju kada značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga prelaze na kupca, pri čemu formalno vlasništvo ne mora biti preneto.

Obaveza po osnovu finansijskog lizinga se iskazuje na dan bilansa u vrednosti umanjenoj za kamatu sadržanu u lizingu (sadašnja vrednost minimuma plaćanja lizinga). Kamata se alocira na obračunske periode u toku trajanja lizinga u skladu sa otplatnim planom.

U obaveze po osnovu finansijskog lizinga, ne ukalkulisavaju se na teret AVR obaveze za nedospelu kamatu, po otplatnom planu.

(t) Potencijalna sredstva i obaveze

Potencijalne obaveze se obelodanjuju, ali se ne priznaju, osim u slučajevima kada je odliv resursa verovatan i kada se priznaje rezervisanje u finansijskim izveštajima.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Postojanje potencijalnog sredstva se ne obelodanjuje, osim ukoliko je verovatan priliv ekonomskih koristi. Ukoliko je ostvarenje prihoda gotovo sigurno, sredstvo se može priznati u finansijskim izveštajima.

(u) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja su kamate, provizije i drugi troškovi koji nastaju u preduzeću u vezi sa pozajmljivanjem finansijskih sredstava u skladu sa MRS i MSFI.

Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja tog sredstva.

Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali.

(v) Obevređenje sredstava

Ukoliko u toku godine dođe do obevređenja sredstava, Upravni odbor društva na bazi obrazloženog predloga Generalnog direktora/direktora društva utvrđuje da li postoje indikatori koji ukazuju da je došlo do obevređenja sredstava u skladu sa MRS, kao i da li postoje indikatori koji ukazuju da je došlo do smanjenja ranije priznatog obevređenja tih sredstava.

U slučaju postojanja tih indikatora, Upravni odbor donosi odluku o iznosu obevređenja ili iznosu za koji ranije priznata obevređenja treba ukinuti.

Na kraju godine, Upravni odbor na bazi obrazloženog predloga Generalnog direktora/direktora društva i popisne komisije donosi odluku o iznosu obevređenja sredstava ili iznosu za koji ranije priznato obevređenje treba ukinuti.

(w) Finansijske obaveze

Finansijskim obavezama smatraju se dugoročne obaveze (dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti i ostale dugoročne obaveze), kratkoročne finansijske obaveze (kratkoročni krediti i ostale kratkoročne finansijske obaveze), kratkoročne obaveze iz poslovanja (dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja) i ostale kratkoročne obaveze.

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Dugoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospevaju za plaćanje u periodu dužem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja.

Deo dugoročnih obaveza koji dospeva za plaćanje u periodu kraćem od godinu dana od dana sastavljanja finansijskih izveštaja, iskazuju se kao kratkoročne obaveze.

Prilikom početnog priznavanja, društvo meri finansijsku obavezu po njenoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost nadoknade koja je primljena za nju. Transakcioni troškovi se uključuju u početno merenje svih finansijskih obaveza.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnjanja i slično vrši se direktnim otpisivanjem.

(x) Dugoročna rezervisanja

Dugoročno rezervisanje se priznaje kada:

1. Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja,
2. Postoji verovatnoća da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveza i
3. Iznos obaveze može pouzdano da se proceni.

Ukoliko ovi uslovi nisu ispunjeni rezervisanje se ne priznaje.

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja za troškove u garantnom roku, rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava, rezervisanja za zadržane kaucije i depozite, rezervisanja za restrukturiranja društva, rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih i ostala dugoročna rezervisanja za pokriće obaveza (pravnih ili stvarnih), nastalih kao rezultata prošlih događaja, za koje je verovatno da će izazvati odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi, radi njihovog izmirivanja i koje se mogu pouzdano proceniti (na primer, sporovi u toku), kao i rezervisanja za izdate garancije i druga jemstva.

Dugoročna rezervisanja za troškove i rizike prate se po vrstama, a njihovo smanjenjem odnosno ukidanje vrši se u korist prihoda.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja se razlikuju od drugih obaveza zbog prisustva neizvesnosti u pogledu roka nastanka ili iznosa budućih izdataka koji su potrebni za izmirenje.

Merenje rezervisanja vrši se u iznosu očekivanih izdataka za izmirenje obaveza.

Rezervisanja se ispituju na dan svakog bilansa stanja i koriguju tako da odražavaju najbolju sadašnju procenu. Ako više nije verovatno da će odliv resursa biti potreban za izmirenje obaveze, rezervisanje se ukida.

Odluku o pojedinačnom rezervisanju donosi Upravni odbor svakog društva.

(y) Efekti izmena računovodstvenih politika, promene računovodstvenih procena i greške iz prethodnog perioda

Ispravka naknadno ustanovljenih materijalno značajnih grešaka je ona koja ima tako značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda da se ti finansijski izveštaji više ne mogu smatrati pouzdanim na dan njihovog izdavanja.

Ispravka materijalno značajne greške iz prethodnih perioda se vrši korigovanjem početnog stanja neraspoređenog dobitka ili gubitka iz ranijih godina.

Materijalno značajni efekti promene računovodstvenih politika i naknadno utvrđenih grešaka se koriguju retroaktivno uz prilagođavanje uporednih podataka u finansijskim izveštajima, osim ako je to praktično neizvodljivo (tada se promena računovodstvene politike primenjuje prospektivno). Svaka

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

korekcija koja iz toga proizilazi iskazuje se kao korekcija iznosa neraspoređenog dobitka na početku perioda.

(z) Devizni kursevi

Zvanični kursevi valute koji su značajni za poslovanje društava i koji su korišćeni za preračun deviznih pozicija finansijskih izveštaja u dinare, bili su sledeći:

	U dinarima <u>2009. godine</u>	U dinarima <u>2008. godine</u>
EUR	95,8888 RSD	88,6010 RSD
USD	66,7285 RSD	62,9000 RSD
GBP	107,2582RSD	90,8635 RSD
CHF	64,4631 RSD	59,4040 RSD
RUB	2,0865 RSD	2,1887 RSD
LYD	51,0847 RSD	51,8547 RSD

6. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZIKOM

6.1. Faktori finansijskog rizika

Poslovanje Sistema izloženo je različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promena deviznih kurseva, rizik promene kamatnih stopa, rizik promene fer vrednosti i rizik cena), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizikom na nivou celog Sistema usmereno je na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Sistema svedu na minimum. Društva u Sistemu koriste izvedene finansijske instrumente kako bi se zaštitila od nekih oblika rizika.

Upravljanje rizicima sprovode Finansijski sektori društava, na bazi usvojenih politika odobrenih od strane Upravnih odbora. Finansijski sektori društava identifikuju i procenjuju finansijske rizike i definišu načine zaštite od rizika usko sarađujući sa poslovnim jedinicama društava.

Upravljanje rizikom sprovodi se na osnovne politike Upravnih odbora, koje obuhvataju oblasti kao što su: devizni rizik, kamatni rizik, korišćenje finansijskih instrumenata i ulaganje viška likvidnih sredstava.

(a) Tržišni rizik

/i/ Devizni rizik

Sistem posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku deviznog kursa koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno sa EUR-ima i US dolarima. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza i neto ulaganja u poslovanje u inostranstvu. Sistem, saglasno lokalni propisima tržišta na kojima posluje, primenom finansijskog "hedging"-a pokušava da minimizira rizik nepoželjnih promena deviznog kursa.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

/ii/ Rizik promene fer vrednosti

Sistem u svom portfoliju raspolaže hartijama od vrednosti raspoloživim za prodaju, koje se vrednuju po fer vrednosti. Imajući u vidu "plitko" tržište i mogućnosti eventualno značajnih oscilacija na berzi, postoji rizik promene fer vrednosti.

/iii/ Rizik promene kamatnih stopa

Sistem se zadužuje na finansijskom tržištu po promenljivim kamatnim stopama, vezanim za Euribor, Belibor i Referentnu kamatnu stopu NBS na repo transakcije. U cilju izbegavanja/ograničavanja rizika značajnih promena na finansijskim tržištima, Sistem se zadužuje na kraće vremenske periode, insistirajući na nižoj marži banaka uz obaveznu klauzulu o mogućnosti prevremenog povraćaja kredita bez dodatnih penala.

(b) Kreditni rizik

Sistem nema značajnog kreditnog rizika imajući u vidu činjenicu da je politikom Sistema ograničen obim kreditne izloženosti prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji.

(c) Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine i hartija od vrednosti namenjenih prodaji, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja zbog dinamične prirode poslovanja Sistema. Sistem nastoji da održi fleksibilnost finansiranja naplatom od kupaca i plasiranjem slobodnih novčanih sredstava. Pored pomenutog, saglasno politici Sistema, sa kooperantima se potpisuju "back to back" ugovori kojima se deo rizika vezan za eventualnu docnju u naplati prenosi/deli sa istima.

7. INFORMACIJE PO SEGMENTIMA

7.1. Primarni izveštajni oblik – segmenti poslovanja

Na dan 31.12.2009. godine Sistem je, u svetu i u zemlji, organizovan kroz sledeće glavne segmente poslovanja:

- 1) Projektovanje i istraživanje,
- 2) Izgradnja i opremanje i
- 3) Ostalo.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

IZVEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Poslovni segmenti

000 RSD

	Projektovanje i istraživanje		Izgradnja i opremanje		Poslovanja koja se obustavljaju		Ostalo		Konsolidovano		Diskontinuirane operacije		Operacije koje se nastavljaju	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
PRIHOD														
Prihodi od prodaje-eksterni	4,140,197	2,679,241	17,473,720	17,087,478	-	-	1,837,194	1,425,932	20,007,576	18,760,377	-	-	20,007,576	18,760,377
Prihodi od prodaje između segmenta		242,899	373	376,238	35,968	35,968		41,721	373	660,858	35,968	35,968	373	624,890
Prihod od prodaje	4,140,197	2,922,140	17,474,093	17,463,716	-	35,968	1,837,194	1,467,653	20,007,949	19,421,235	-	35,968	20,007,949	19,385,267
REZULTAT SEGMENTA	-	-						-	-			-	-	
Neraspoređeni troškovi		239,715	3,169,671	1,886,640	31,854	31,854		-	3,169,671	2,126,355	31,854	31,854	3,169,671	2,094,501
Poslovni dobitak	202,901	111,584	365,419	404,129	4,114	4,114	549,371	363,951	1,103,374	860,785	4,114	4,114	1,103,374	856,671
Prihodi od kamata	24,018	21,108	65,662	91,520			33,402	56,715	123,037	165,235	-	-	123,037	165,235
Rashodi kamata	11,645	5,016	252,534	178,052			24,555	85,051	285,190	261,872	-	-	285,190	261,872
Porez na dobit	19,198	4,761	26,251	21,552			47,085	23,340	92,534	49,653	-	-	92,534	49,653
Dobitak iz redovnih aktivnosti	302,307	216,781	501,528	374,603	-	-	601,757	700,198	1,164,567	837,812	-	-	1,164,567	837,812
Gubitak poslovanja koje se obustavlja	(64)	(141)	(315)	(348)				(135)	(379)	(565)	-	-	(379)	(565)
Neto dobitak	281,909	210,129	475,382	343,630	4,114	4,114	553,951	676,379	1,068,938	776,427	4,114	4,114	1,068,938	772,313
Ukupna aktiva-konsolidovano	4,366,729	3,782,896	13,880,900	14,979,450		36,255	16,582,038	13,001,790	26,010,782	23,899,006	36,255	36,255	26,010,782	23,862,751
Ukupna pasiva-konsolidovano	4,366,729	3,782,896	13,880,900	14,979,450	-	36,255	16,582,038	13,001,790	26,010,782	23,899,006	-	36,255	26,010,782	23,862,751
Amortizacija	62,121	58,771	476,510	374,146		-	83,753	53,618	622,384	486,488	-	-	622,384	486,488
Negotovinski rashodi bez amortizacije	1,047	21,220	27,937	19,570			24,694	84,964	53,678	125,388	-	-	53,678	125,388

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Geografski segmenti

U 000 RSD

	Srbija		ZND		Evropa		Afrika		Azija		Amerika		Ostalo		Konsolidovano	
	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008
Prihodi od prodaje	6,154,983	6,538,644	6,629,818	4,618,897	361,131	3,122,988	3,364,433	2,349,441	2,329,773	1,537,054	1,092,345	1,229,159	75,466	25,052	20,007,949	19,421,235
Prihod od prodaje robe	100,559	268,496	37,576			5,396	107,076	200,874	2,913	38,022	1,597	7,415			249,721	520,203
Prihod od prodaje proizvoda I usluga	6,054,424	6,270,148	6,592,242	4,618,897	361,131	3,117,592	3,257,357	2,148,567	2,326,860	1,499,032	1,090,748	1,221,744	75,466	25,052	19,758,228	18,901,032
Aktiva - konsolidovano															26,010,782	23,899,006

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

8. PRIHODI OD PRODAJE

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga na domaćem tržištu iznose 6.154.983 hiljada RSD (2008. 6.538.644 hiljada RSD), a na inostranom tržištu 13.852.966 hiljada RSD (2008. 12.882.591 hiljada RSD), što je ukupno 20.007.949 hiljada RSD (2008. 19.421.235 hiljada RSD).

9. POVEĆANJE/(SMANJENJE) VREDNOSTI ZALIHA UČINAKA

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	2,440,586	2,618,940
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	(1,110,706)	(4,315,683)
Ukupno	1,329,880	(1,696,743)

Povećanje vrednosti zaliha učinaka se odnosi na povećanje vrednosti nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, i to kod:

- EP Holding - Blok 26 na Novom Beogradu u iznosu od 1.898.751 hiljada RSD,
- EP Visokogradnja - Blok 24 i 22 na Bežanijskoj Kosi, Stambeno poslovni objekat Šištet bare u Igalu i železnička stanica „Prokop“.

Smanjenje vrednosti zaliha učinaka se odnosi na smanjenje vrednosti zaliha nedovršene proizvodnje, dominantno kod EP Visokogradnja, koja je završila kompleks objekata Bežanijska Kosa blok 15, blok 6, blok 12 i blok 23 kao i sopstvenu investiciju u Crnoj Gori, objekat Savina u Hercegovini.

10. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompezacija i povraćaja poreskih dažbina	5,465	
Prihodi od zakupnina	100,482	80,322
Ostali poslovni prihodi	107,327	99,737
Ukupno	213,274	180,059

Ostali poslovni prihodi u najvećem delu odnose se na EP Visokogradnja u iznosu od 65.560 hiljada RSD (dominantni su prihodi od zakupnina), EP Garant (prihodi od zakupnina u iznosu od 13.184 hiljada RSD i prihodi od deponovanja i ulaganja, odnosno investiranja, sredstava tehničkih rezervi osiguranja u iznosu od 45.881 hiljada RSD) i EP Niskogradnja u iznosu od 20.590 hiljada RSD (najveći deo su prihodi od zakupnina).

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

11. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Nabavna vrednost prodane robe na veliko	(188,840)	(313,503)
Nabavna vrednost prodane robe na malo		
Ukupno	(188,840)	(313,503)

Nabavna vrednost prodane robe na veliko odnosi se na nabavke opreme-računara u EP Energodata u iznosu od 38.466 hiljada RSD i nabavku granulata u EP Industrija u iznosu od 40.507 hiljada RSD. Iznos od 72.188 hiljada RSD odnosi se na EP Garant koji je rezultat reklasifikacije bilansnih pozicija osiguravajućeg društva . Preostali iznosi raspoređeni su na ostala društva u okviru Sistema.

12. TROŠKOVI MATERIJALA

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Troškovi materijala za izradu	(4,311,773)	(3,501,538)
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	(256,407)	(201,236)
Troškovi goriva i energije	(670,544)	(713,311)
Ukupno	(5,238,724)	(4,416,085)

Najveći deo troškova materijala čine troškovi materijala za izradu i to EP Visokogradnja u iznosu od 1.958.657 hiljada RSD, EP Oprema u iznosu od 1.153.435 hiljada RSD i EP Niskogradnja u iznosu od 995.120 hiljada RSD.

Kod troškova goriva i energije najveće učešće ima EP Niskogradnja u iznosu od 503.960 hiljada RSD.

13. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	(4,582,456)	(4,148,602)
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	(610,411)	(574,862)
Troškovi naknada po ugovoru o delu	(14,413)	(9,760)
Troškovi naknada po autorskim honorarima	(59,071)	(44,205)
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	(33,475)	(20,389)
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	(28,040)	(5,796)
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	(38,874)	(41,125)
Ostali lični rashodi i naknade	(474,716)	(476,148)
Ukupno	(5,841,456)	(5,320,887)

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

Troškovi amortizacije i rezervisanja u iznosu od 1.102.740 hiljada RSD odnose se na:

- Amortizaciju nekretnina, postrojenja, opreme, u skladu sa napomenom 5(l) u iznosu 622.384 hiljada RSD, i
- Troškove rezervisanja od 480.356 hiljada RSD.

Pozicija troškova za dugoročna rezervisanja najvećim delom se odnosi na EP Entel u iznosu od 327.364 hiljada RSD za rezervaciju troškova značajnih promena pozicija ugovora bez mogućnosti naplate dodatnih radova, dominantno kod ino kompanije Qatar. Troškovi rezervisanja u garantnom periodu odnose se na EP Oprema - projekat Termoelektrana „Nikola Tesla“, u iznosu od 62.919 hiljada RSD i EP Visokogradnja - gradilišta u inostranstvu koja su ušla u garantni period Z-056 TRK Aktau i Z-065 Kuća u Moskvi, u iznosu od 41.338 hiljada RSD.

15. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Troškovi proizvodnih usluga</u>		
Troškovi usluga na izradi učinaka	(4,992,148)	(4,016,581)
Troškovi transportnih usluga	(356,458)	(364,005)
Troškovi usluga održavanja	(254,490)	(108,435)
Troškovi zakupnina	(435,255)	(358,512)
Troškovi sajmovi	(1,444)	(2,317)
Troškovi reklame i propagande	(14,831)	(20,350)
Troškovi istraživanja	(1,747)	(3,664)
Troškovi ostalih usluga	(218,990)	(170,539)
Svega	(6,275,363)	(5,044,403)
<u>Nematerijalni troškovi</u>		
Troškovi neproizvodnih usluga	(593,000)	(645,447)
Troškovi reprezentacije	(64,484)	(54,631)
Troškovi premija osiguranja	(82,063)	(46,665)
Troškovi platnog prometa	(179,229)	(202,799)
Troškovi članarina	(13,026)	(10,171)
Troškovi poreza	(614,285)	(276,209)
Troškovi doprinosa	(442)	(318)
Ostali nematerijalni troškovi	(291,075)	(228,156)
Svega	(1,837,604)	(1,464,395)
Ukupno	(8,112,967)	(6,508,798)

U okviru pozicije ostali poslovni rashodi najveći deo odnosi se na troškove usluga na izradi učinaka (podizvođači i kooperanti), i to kod EP Visokogradnja u iznosu od 2.127.422 hiljada RSD, EP Oprema 1.196.068 hiljada RSD i EP Niskogradnja u iznosu od 906.326 hiljada RSD, dok se preostali iznos odnosi na ostala društva u okviru Sistema.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

U okviru pozicije nematerijalni troškovi najveći deo se odnosi na troškove neproizvodnih usluga i troškove poreza. Najveći pojedinačni troškovi neproizvodnih usluga odnose se na EP Entel u iznosu od 319.314 hiljada RSD (troškovi konsultantskih usluga), EP Visokogradnja u iznosu od 139.807 hiljada RSD i EP Niskogradnja u iznosu od 55.054 hiljada RSD. U okviru pozicije troškovi poreza, kao rezultat obračuna i plaćanja poreza na dobit po lokalnim propisima, najveći deo odnosi se na EP Visokogradnja za projekat Z-056 Aktau i projekat u Herceg Novom, i EP Niskogradnja za projekat Z-011 Abaya, Kazakhstan.

16. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Finansijski prihodi</u>		
Finansijski prihodi od matičnih i zavisnih pravnih lica		
Finansijski prihodi od ostalih povezanih pravnih lica	29,709	81,524
Prihodi od kamata	123,037	165,235
Pozitivne kursne razlike	1,550,809	1,542,876
Ostali finansijski prihodi	109,765	143,099
Ukupno	1,813,320	1,932,734
<u>Finansijski rashodi</u>		
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
Finansijski rashodi iz odnosa sa ostalim povezanim pravnim licima	(17,373)	(2,139)
Rashodi kamata	(285,190)	(255,092)
Negativne kursne razlike	(1,794,379)	(1,778,789)
Ostali finansijski rashodi	(40,235)	(20,267)
Ukupno	(2,137,177)	(2,056,287)

Neto negativni finansijski rezultat proizašao je, pre svega, iz negativnih kursnih razlika koje su rezultat depresijacije dinara u 2009. godini, pošto je dinar depresirao u odnosu na EUR 8,22 %, a u odnosu na USD 6,09 %.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

17. OSTALI PRIHODI I RASHODI

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Ostali prihodi</u>		
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	22,106	57,264
Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrednosti	351	713
Dobici od prodaje materijala	146,631	68,005
Viškovi	481	486
Naplaćena otpisana potraživanja	9,471	43,888
Prihodi od smanjenja obaveza	124,800	47,386
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja		30,808
Ostali nepomenuti prihodi	241,770	71,090
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	67	24,970
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	26,636	45,185
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	546,309	4,276
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine	6,077	
Ukupno	1,124,699	394,071
<u>Ostali rashodi</u>		
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje namaterijalnih ulaganja, nekretnina,	(13,101)	(23,424)
Gubici po osnovu prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti	(33)	
Gubici od prodaje materijala	(995)	(2,700)
Manjkovi	(3,452)	(9,329)
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika		(17,553)
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	(34,845)	(39,612)
Ostali nepomenuti rashodi	(283,643)	(99,909)
Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme	(12,818)	
Obezvredenje dugoročnih finansijskih plasmana i drugih hartija od vrednosti	(787)	
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	(389,765)	(100,167)
Obezvredenje ostale imovine	(210)	(797)
Ukupno	(739,649)	(293,491)

U okviru pozicije prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana najveći deo se odnosi na EP Visokogradnja - prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja na projektu železnička stanica „Prokop“ u iznosu od 543.075 hiljada RSD, u skladu sa izvrsnom sudskom presudom.

Na poziciji ostali nepomenuti prihodi najveći deo se odnosi na EP Oprema u iznosu od 204.977 hiljada RSD koji su nastali kao rezultat poslovne kombinacije sticanja većinskog (potpunog) vlasništva nad društvom Energo Management Group d.o.o. Beograd. EP Oprema kupila je 29.12.2009. godine 100% udela u društvu Energo Management Group d.o.o. od ino kompanije EnergoNigerija za iznos od 1\$ (jedan USD), dakle ispod realne vrednosti neto imovine, pa je, u skladu sa MSFI 3 poslovne kombinacije, priznala u svojim konsolidovanim finansijskim izveštajima razliku između niže cene sticanja i više fer vrednosti stečene neto imovine (utvrđene procenom) u korist ostalih prihoda.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Pozicija dobiti od prodaje materijala najvećim delom se odnosi na EP Niskogradnja u iznosu od 146.465 hiljada RSD.

Najznačajnije pozicije u okviru ostalih rashoda odnose se na obezvređenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana i to kod EP Visokogradnja – obezvređenje potraživanja po osnovu radova na projektu železnička stanica „Prokop“ u iznosu od 48.459 hiljada RSD i po osnovu datog kredita, a u skladu sa sudskom presudom, u iznosu od 234.318 hiljada RSD. Takođe, izvršeno je obezvređenje potraživanja od kupaca u inostranstvu u iznosu od 5.421 hiljada RSD, kao i obezvređenje potraživanja od investitora na projektu Z-063 Manžerok, na osnovu obustavljenih nenaplaćenih radova, u iznosu od 48.658 hiljada RSD.

Najveći deo pozicije ostali nepomenuti rashodi odnosi se na EP Niskogradnja – projekat Z-0188 Chira Piura, gde je izvršena rekonstrukcija radova oštećenih usled poplava u iznosu od 239.424 hiljada RSD.

18. NETO DOBITAK/(GUBITAK) POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

	2009 (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Neto dobitak poslovanja koje se obustavlja		
Neto gubitak poslovanja koje se obustavlja	(379)	(565)

19. NETO DOBITAK PO AKCIJI

Neto dobitak po akciji izračunava se tako što se dobit pripisiva akcionarima podeli ponderisanim prosečnim brojem običnih akcija u emisiji tokom godine koji ne uključuje obične akcije koje je Društvo (Društva u Sistemu) otkupilo i koje se drže kao sopstvene akcije.

	2009.	2008.
Dobit pripisiva akcionarima Društva/Društava u Sistemu (u 000 RSD)	1.068.938	776.427
Ponderisani prosečni broj običnih akcija u emisiji	9.269.122	9.269.122
Neto dobitak po akciji (RSD po akciji)	115.32	83.76

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

20. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište i građ. objekti	Postrojenja i oprema	Investic. nekret.	Ostale nekret., postr. i oprema	Oprema u pripremi i avansi	Ukupno
<u>Nabavna vrednost</u>	(RSD 000)	(RSD 000)	(RSD 000)	(RSD 000)	(RSD 000)	(RSD 000)
Stanje 01.01.2009. (T.G.)	4,782,791	6,078,468	191,544	23,746	318,075	11,394,624
Korekcija početnog stanja	89,167	146,982		948	61,637	298,734
Prenos sa jednog oblika na drugi	(11,378)	(3,617)		(14,377)	(23,186)	(52,558)
Nabavka	52,447	504,160	3,317	14,484	46,100	620,508
Rashod i otuđenje	(11,089)	(186,168)	(3,317)			(200,574)
Kursne razlike	37,318	20,495		(10)		57,803
Procena vrednosti, ostalo	156,950	71,266	(12,766)		8,202	223,652
Stanje 31.12.2009. (T.G.)	5,096,206	6,631,586	178,778	24,791	410,828	12,342,189
<u>Ispravka vrednosti</u>						
Stanje 01.01.2009. (T.G.)	1,932,739	3,662,306	2,325	668		5,598,038
Korekcije početnog stanja	(1,777)	74,781		556		73,560
Amortizacija	76,591	537,710	75	161		614,537
Rashod i otuđenje	(1,809)	(166,030)				(167,839)
Kursne razlike	983	874				1,857
Ostalo	18,883	9,795		43		28,721
Stanje 31.12.2009. (T.G.)	2,025,610	4,119,436	2,400	1,428		6,148,874
Sadašnja vrednost						
31.12.2009. (t.g.)	3,070,596	2,512,149	176,378	23,363	410,828	6,193,314
Sadašnja vrednost						
31.12.2008. (preth.god.)	2,850,052	2,416,162	189,219	23,078	318,075	5,796,586

Sadašnja vrednost Nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2009. godine je 94.057 hiljada RSD.

	2009.	2008.
Ukupne rashode amortizacije čine	622,384	486,480
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	7,847	13,550
Amortizacija nekretnina i opreme	614,537	472,930

Kao rezultat uključivanja društva Energoplast d.o.o. u konsolidovane finansijske izveštaje Sistema, metodom potpune konsolidacije, uvećane su pozicije zemljište, građevinski objekti, oprema i to kako sledi:

- građevinsko zemljište površine 77 ari i 29 m²,
- objekat proizvodna hala, skladište i kancelarije za upravu površine 2.500 m², na lokaciji Batajnički drum 6p, Industrijska zona Gornji Zemun,
- tehnološka linija za proizvodnju plastičnih zatvarača i
- pomoćna oprema (čileri, kompresori, viljuškari, sušači...).

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Takođe, sticanjem 100% udela u društvo Energo Management Group d.o.o. od strane EP Oprema došlo je do uvećanja na pozicijama:

- investicije u toku u iznosu od 60.451 hiljada RSD, koje se odnose na izgradnju industrijske hale površine 787,60 m², visine 8,1 m na lokaciji Bežanija, Novi Beograd i
- opreme čija je nabavna vrednost 46.695 hiljada RSD, a odnosi se na opremu za razvlačenje dalekovoda i postavljanja optičkih kablova.

U toku 2009. godine došlo je do značajnih nabavki osnovnih sredstava, pre svega kod EP Niskogradnja na projektima u Ugandi i Peruu.

21. UČEŠĆA U KAPITALU

Učešća u kapitalu predstavljaju dugoročna finansijska ulaganja u akcije i udele društava, banaka i osiguravajućih društava.

Iskazana su:

- Prema metodi nabavne vrednosti, po kojoj investitor iskazuje svoje ulaganje po nabavnoj vrednosti, a priznaje prihod samo u onoj meri u kojoj primi svoj deo iz raspodele neraspoređenog neto dobitka korisnika ulaganja, do koje dođe nakon dana kada ga je investitor stekao. Deo iz raspodele koji se primi u iznosu koji je viši od takvog dobitka smatra se povraćajem investicija i iskazuje se kao smanjenje nabavne vrednosti investicije.

- Prema metodi učešća u kapitalu, po kome se učešća u kapitalu prilikom nabavke knjiže po nabavnoj vrednosti, a iskazana vrednost se koriguje za rezultat (dobit ili gubitak) koji ostvari korisnik ulaganja. Pored toga, korekcija se vrši i za promene na kapitalu korisnika ulaganja koje nisu nastale po osnovu rezultata. To su promene na kapitalu usled revalorizacije nekretnina, postrojenja, opreme i investicija, iz razlike prevođenja stranih valuta i iz usklađivanja razlika proizašlih iz poslovnih kombinacija. Korekcije se vrše srazmerno sa investitorovim učešćem u kapitalu korisnika ulaganja.

Učešća u kapitalu odnose se na akcije (udele) kod:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
a) Banaka i finansijskih organizacija	141,816	137,303
b) Ostalih pravnih lica:	637,050	677,655
-Energopet	284,031	196,332
-Enjub	151,255	169,824
-Energoplast		82,531
-Energobroker	15,985	16,382
-Energonigeria	158,038	210,577
-Ostali	27,741	2,009
Ukupno	778,866	814,958

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Smanjenje učešća u kapitalu kod ostalih pravnih lica prvenstveno predstavlja promenu u računovodstvenom tretmanu učešća u kapitalu kod „Energoplast“ d.o.o., čiji su većinski vlasnici (60% kapitala) društva iz EP Sistema, pa se od 2009. godine obuhvata kao zavisno društvo, odnosno metodom potpune konsolidacije u konsolidovanim finansijskim izveštajima EP Sistema, umesto metodom učešća, kao što je bilo ranijih godina.

22. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Ostali dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
a) Date dugoročne kredite		
- u zemlji		234,318
- u inostranstvu	163,500	162,967
Svega	163,500	397,285
b) Obveznice devizne štednje	56,990	81,701
c) Stambene kredite zaposlenima	60,035	59,957
d) Ostalo	627,059	879,314
Ukupno	907,584	1,418,257

Smanjenje datih dugoročnih kredita u zemlji od 234.318 hiljada RSD u celini se odnosi na EP Visokogradnja po osnovu ispravke vrednosti datog kredita preduzeću za izgradnju železničkog čvora “Prokop”, u skladu sa sudskom odlukom.

Pozicija Ostalo odnosi se na garantne depozite kod EP Entel u iznosu od 366.750 hiljada RSD, depozite date bankama po osnovu garancija kod EP Visokogradnja po projektu Z-066 Siktivkar u iznosu od 67.122 hiljada RSD i EP Entel u iznosu od 41.984 hiljada RSD, date obveznice za dobijanje garancija kod EP Industrija u iznosu od 57.193 hiljada RSD i iznos od 82.406 hiljada RSD odnosi se na učešće EP Visokogradnja u zajedničkoj izgradnji kompleksa Crni vrh.

23. ZALIHE

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Materijal, rezervni delovi, alat i inventar	773,892	1,063,176
Nedovršena proizvodnja	5,409,328	3,996,279
Gotovi proizvodi	447,627	486,777
Roba	25,537	25,930
Dati avansi	420,798	861,572
Ukupno	7,077,182	6,433,734

Pad kod pozicija dati avansi i zalihe materijala, rezervnih delova, sitnog inventara i alata beleži EP Visokogradnja kao rezultat završetka poslova u inostranstvu.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Povećanje zaliha nedovršene proizvodnje odnosi se prvenstveno na izgradnju objekta u Bloku 26 koji se gradi za poznatog kupca, a ulaganja u 2009. godini bila su oko 1.899.000 hiljada RSD, dok je istovremeno došlo do smanjenja ove pozicije kod EP Visokogradnja u iznosu od 506.739 hiljada RSD, jer su završeni objekti na Bežanijskoj Kosi i u Herceg Novom, Republika Crna Gora.

24. POTRAŽIVANJA

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Potraživanja po osnovu prodaje</u>		
Kupci u zemlji	1,921,357	1,457,882
Kupci u inostranstvu	3,058,827	2,530,245
Svega	4,980,184	3,988,127
<u>Potraživanja iz specifičnih poslova</u>	136,626	135,875
<u>Druga potraživanja</u>		
Potraživanja od zaposlenih	19,443	20,231
Potraživanja od državnih organa i organizacija	2,897	8,537
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	143,058	45,877
Ostala potraživanja	88,438	150,085
Svega	253,836	224,730
Ukupno	5,370,646	4,348,732

Povećanje potraživanja od kupaca u zemlji odnosi se na EP Visokogradnja za iznos potraživanja za kamatu od preduzeća za izgradnju železničkog čvora, jer je okončan sudski spor i dobijena izvršna sudska presuda u korist EP Visokogradnja.

Kao posledica povećanja poslovnih aktivnosti u inostranstvu došlo je do povećanja potraživanja od kupaca u inostranstvu naročito kod EP Niskogradnja i EP Oprema.

Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa dominantno se odnose na potraživanja za više plaćen porez na dobitak po ino zaključcima kod EP Niskogradnja (125.571 hiljada RSD).

25. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Kratkoročno oročeni depoziti	1,123,039	542,253
Dati kratkoročni krediti	19,266	
Ostalo	42,786	227
Ukupno	1,185,091	542,480

Kratkoročno oročeni depoziti kod domaćih banaka odnose se na EP Garant u iznosu od 436.897 hiljada RSD, EP Entel u iznosu od 647.714 hiljada RSD i EP Hidroinženjering u iznosu od 38.418 hiljada RSD.

Pozicija dati kratkoročni krediti najvećim delom se odnosi na kratkoročni kredit EP Holding, u iznosu od 17.979 hiljada RSD i dat je društvu Enjub d.o.o.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

26. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>U dinarima:</u>		
Tekući računi	91,260	83,994
Blagajna	760	891
HOV		
Kratkoročno oročeni depoziti	27,000	89,500
Ostalo	2,600	4,809
Svega	121,620	179,194
<u>U stranoj valuti:</u>		
Devizni račun	2,330,390	2,464,622
Blagajna	95,369	211,837
Akreditivi	177,931	64,249
Ostalo	243,931	165,221
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena	253	232
Svega	2,847,874	2,906,161
Ukupno	2,969,494	3,085,355

Na poziciji devizni računi najveće učešće imaju EP Visokogradnja, EP Holding, EP Niskogradnja i EP Entel.

27. POREZ NA DODATU VREDNOST I AVR

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Porez na dodatnu vrednost-razgraničeni</u>	270,349	419,094
<u>Aktivna vremenska razgraničenja</u>		
Unapred plaćeni troškovi	203,343	176,454
Potraživanja za nefakturisani prihod	869,486	650,980
Razgraničeni deo negativnih kursnih razlika	46,053	55,097
Razgraničeni troškovi po osnovu obaveza		
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	22,992	32,245
Svega	1,141,874	914,776
Ukupno	1,412,223	1,333,870

Pozicija potraživanja za nefakturisani prihod dominantno se odnosi na EP Holding (projekat Blok 26 – Celina 1) u vezi sa primenom MRS 11, prihodovanjem dobiti saglasno obračunskim periodima kada su isti nastali.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

28. OSNOVNI I OSTALI KAPITAL

Osnovni kapital obuhvata sledeće oblike kapitala:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Akcijski kapital	3,982,995	3,563,641
Ostali kapital	83,322	101,320
Ukupno	4,066,317	3,664,961

Skupština akcionara EP Holding donela je na XXXIII sednici održanoj dana 14.07.2009. godine odluku o izdavanju običnih akcija VI emisije EP Holding bez javne ponude radi pretvaranja neraspoređenog dobitka u osnovni kapital društva i po tom osnovu zamene akcija radi povećanja njihove nominalne vrednosti, sa 350 dinara na 400 dinara, i odluku o izdavanju običnih akcija VII emisije bez javne ponude radi pretvaranja neraspoređenog dobitka u osnovni kapital, posle čije realizacije EP Holding ima ukupno emitovanih 9.467.810 običnih akcija.

" SISTEM ENERGOPROJEKT"

(br. akcija)

	Holding	9,467,810
manjinski akcionari u :	Energodati	13,930
"	Visokogradnji	229,672
"	Niskogradnji	99,724
"	Opremi	112,939
"	Hidroinž.	35,151
"	Entelu	58,042
"	Urb. + Arh.	3,766
"	Industriji	73,455
"	Garantu	11.100
UKUPNO:		<u>10.105.589</u>

40 % osnovnog kapitala društva Energoplast d.o.o. pripada ino kompaniji CHARTERED OIL AND GAS LTD (manjinski interes).

Nominalne vrednosti akcija društava iz Sistema Energoprojekt:

- Energoprojekt Holding a.d. - 400 dinara po akciji.
- Energoprojekt Garant a.d.o. 3.570 dinara po akciji.
- Energoprojekt Urbanizam i arhitektura a.d. - 610 dinara po akciji.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

- Energoprojekt Energodata a.d. – 400 dinara po akciji.
- Sva ostala zavisna društva - 410 dinara po akciji.

Ukupan nekonsolidovani broj akcija je 16.245.566.

Na dan 31.12.2009. godine, ukupan broj otkupljenih sopstvenih akcija EP Holding iznosi 9.796 sopstvenih akcija, ukupne nominalne vrednosti 3.918 hiljada RSD.

29. REZERVE

Rezerve obuhvataju sledeće oblike rezervi:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Zakonske rezerve	187,426	187,426
Statutarne i druge rezerve	112,346	70,525
Emisionu premiju	232,560	228,504
Ukupno	532,332	486,455

Emisiona premija predstavlja pozitivnu razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti.

Zakonske rezerve su se formirale u skladu sa Zakonom o preduzećima koji je važio do 30.11.2004. godine, kad je stupio na snagu Zakon o privrednim društvima. Svake godine se iz dobitka unosilo najmanje 5%, dok rezerve ne dostignu Statutom utvrđenu srazmeru prema osnovnom kapitalu, a najmanje 10% osnovnog kapitala.

Statutarne i druge rezerve predstavljaju rezerve koje se formiraju u skladu sa Statutom i drugim aktima Društva.

Povećanje rezervi u 2009. godini proistekao je iz raspodela dobiti društava iz Sistema Energoprojekt, na bazi odluka njihovih Skupština akcionara.

30. REVALORIZACIONE REZERVE, NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Revalorizacione rezerve	869.133	929.183
Nerealizovani dobiti od HOV raspoloživi za prodaju	67.646	61.565
Nerealizovani gubici po osnovu HOV raspoloživih za prodaju	17.626	11.751
Ukupno	954.405	978.997

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Revalorizacije rezerve obuhvataju pozitivne efekte promena poštene vrednosti nekretnina i opreme (utvrđene procenom vrednosti u skladu sa MRS 16 i učešća u kapitalu) i iznose 869.133 hiljada Rsd (2008. godine Rsd 929.183 hiljada).

Izmenama Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike, učinjenim radi usaglašavanja sa zahtevima revidiranog MRS 39, uvedeno je nekoliko novih računa, među kojima su i 332 - Nerealizovni dobitci po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju i 333 - Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju. Tako, deo pozicija koje su prethodnih godina bile evidentirane u okviru odgovorajućih analitika u okviru grupe 330- revalorizacije rezerve, sada je prenet na ova nova konta. Pad cena akcija na Beogradskoj berzi onih kompanija čije akcije se nalaze u portfoliju hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju Društava u Sistemu Energoprojekt, najvećim delom su se odrazile na pad ove pozicije.

31. NERASPOREDJENI DOBITAK I GUBITAK

Neraspoređeni dobitak odnosi se na:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Konsolidovani neto dobitak ranijih godina	2,950,639	2,320,323
Promene u toku godine	777,666	630,316
Konsolidovani neto dobitak na dan 31. decembra	3,728,305	2,950,639

Promene u toku godine dominantno su rezultat ostavarenog dobitka u 2009. godini i umanjenja za raspodelu dobitka za 2008. godinu.

Raspodela dobitka na dan 31.12.2008. godine EP Holding izvršena je shodno Odluci Skupštine akcionara donetoj na XXXIII sednici u okviru tačke 5. dnevnog reda, održanoj 14.07.2009. godine.

Skupština akcionara EP Holding je donela odluku da se ukupan iznos neto tekućeg dobitka raspoređi u rezerve Društva 5% i u neraspoređeni dobitak u iznosu od 463.887 hiljada RSD.

Istom odlukom neraspoređena dobitak iz ranijih godina i dobitak iz 2008. godine raspoređen je na povećanje osnovnog kapitala putem izdavanja običnih akcija VI I VII emisije bez javne ponude (Napomena br. 28).

Skupštine akcionara društava u sastavu Sistema (EP Oprema, EP Industrija, EP Entel) donele odluke da se vrši isplata dividendi u novcu.

Pored navedenog, povećanje pozicije neraspoređeni dobitak prouzrokovano je promenom metode konsolidacije Energo Plast d.o.o. (Napomena br. 2).

32. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja se priznaju kada:

- Društvo ima obavezu (pravnu ili stvarnu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja;
- Je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obaveze, i
- Iznos obaveze može pouzdano da se izmeri.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Dugoročna rezervisanja obuhvataju:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	430,035	23,047
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	167,635	132,301
Ostala dugoročna rezervisanja	334,680	323,203
Ukupno	932,350	478,551

Pozicija rezervisanja za troškove u garantnom roku odnosi se na Napomenu br.14.

33. DUGOROČNI KREDITI

Obaveze po dugoročnim kreditima dospevaju u roku dužem od godinu dana od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansiranja i odnose se na sledeće:

	Oznaka valute	Kamatna stopa	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>U zemlji:</u>				
"Astra Banka", Beograd	RSD		40,140	40,140
Societe Generale banka			355,863	310,793
Alpha bank				487,336
Pariski klub poverilaca				652,568
Pravna lica i ostali	USD, EUR	7,5-10,5		128,559
Svega			396,003	1,619,396
<u>U inostranstvu</u>				
-Irak:	USD			387,832
Ostali	USD, EUR		1,199,546	437,617
Svega			1,199,546	825,449
Ukupno			1,595,549	2,444,845

U okviru pozicije dugoročni krediti najznačajniji iznosi odnose se na EP Niskogradnja (1.000.748 hiljada RSD), zatim EP Energodata (387.197 hiljada RSD) i EP Visokogradnja (171.878 hiljada RSD).

Pozicija dugoročni kredit kod Societe Generale bank odnosi se na EP Visokogradnja za kupovinu opreme u iznosu od 131.738 hiljada RSD i EP Niskogradnja u iznosu od 224.125 hiljada RSD.

Pozicija ostali dugoročni krediti u inostranstvu najvećim delom se odnosi na EP Energodata - dugoročni kredit kod Alpha bank London radi izmirenja obaveze za bankomate u iznosu od 387.197 hiljada RSD i EP Niskogradnja - dugoročni krediti za nabavku osnovnih sredstava (ino-zaključci) u iznosu od 228.677 hiljada RSD, dugoročne obaveze Z-0163 "Navigation Lock" u iznosu od 411.438 hiljade RSD i obaveze prema bivšim republikama SFRJ u iznosu od 134.039 hiljada RSD.

Obaveza EP Visokogradnja i EP Niskogradnja po osnovu Pariskog kluba poverilaca, u toku 2009. godine, delimično je izmirena, a ostatak je prebačen na kratkoročne finansijske obaveze.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

34. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

Ostale dugoročne obaveze odnose se na:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Obaveze po osnovu dugoročnog lizinga	53,812	95,690
Obaveze prema Direkciji za gradsko građevinsko zemljište		
Ostale dugoročne obaveze	86,701	81,163
Ukupno	140,513	176,853

35. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Kratkoročne finansijske obaveze obuhvataju:

	Oznaka valute	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Kratkoročne Dinarske kredite</u>		(Rsd. 000)	(Rsd. 000)
Razne domaće banke		975,396	943,362
 Kratkoročne devizne kredite			
	EUR, USD		
Razne domaće banke		652,349	131,621
Svega		1,627,745	1,074,983
Ostale kratkoročne finansijske obaveze i tekuća dospeća dugoročnih kredita		446,141	122,656
 Kratkoročni krediti u inostranstvu	EUR, USD		
Banke i pravna lica		175,646	252,493
Ukupno		2,249,532	1,450,132

Kratkoročni dinarski krediti i krediti sa valutnom klauzulom kod domaćih banaka odnose se dominantno na EP Visokogradnja 617.538 hiljada RSD, EP Niskogradnja u iznosu od 245.472 hiljada RSD i EP Holding u iznosu od 142.447 hiljada RSD.

U poziciju kratkoročni devizni krediti uključena je i obaveza EP Niskogradnja po osnovu Pariskog kluba poverilaca u iznosu od 509.902 hiljada RSD, koja je prebačena sa pozicije dugoročni krediti, pošto je dospelost kraća od godinu dana.

Pozicije kratkoročni krediti u inostranstvu i ostale kratkoročne finansijske obaveze i tekuća dospeća dugoročnih kredita najvećim delom odnose se na EP Visokogradnja i EP Niskogradnja.

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

36. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

Obaveze iz poslovanja obuhvataju:

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
<u>Obaveze iz poslovanja</u>		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	7,095,100	6,381,572
Dobavljači u zemlji	703,202	962,532
Dobavljači u inostranstvu	1,566,135	1,517,495
Ostale obaveze iz poslovanja	48,602	21,951
Svega	9,413,039	8,883,550
<u>Obaveze iz specifičnih poslova</u>	230,505	489,750
Ukupno	9,643,544	9,373,300

Primljeni avans u iznosu od 5.093.608 hiljada RSD odnosi si se na naplaćeni avans po ugovoru o kupoprodaji objekta u izgradnji u EP Holding, po projektu Blok 26 – Celina1.

EP Visokogradnja najveće obaveze po osnovu primljenih avansa ima za avanse primljene u inostranstvu od investitora na ino pogonima u iznosu od 358.888 hiljada RSD i u ino kompanijama u iznosu od 181.490 hiljada RSD, avanse po osnovu radova na projektu “Prokop” u iznosu od 93.746 hiljada RSD i po osnovu nepreuzetih stanova na Bežanijskoj Kosi u iznosu od 38.908 hiljada RSD.

EP Niskogradnja ima primljene avanse po ino zaključcima u Peruu u iznosu od 601.618 hiljada RSD i po projektu LOT 1.1. Novi Sad u iznosu od 271.637 hiljada RSD.

Poziciju dobavljači u inostranstvu najvećim delom čine EP Oprema u iznosu od 563.181 hiljada RSD, EP Niskogradnja u iznosu od 385.032 hiljada RSD, EP Visokogradnja u iznosu od 360.623 hiljada RSD i EP Entel u iznosu od 184.277 hiljada RSD.

37. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Zarade i naknade zarada	697,098	606,531
Obaveze za dividende	46,261	10,336
Ostale razne obaveze	44,097	41,554
Ukupno	787,456	658,421

SISTEM "ENERGOPROJEKT", BEOGRAD
NAPOMENE UZ KONSOLIDOVANE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

38. OBAVEZE PO OSNOVU PDV I OSTALIH JAVNIH PRIHODA I PVR

	2009. (RSD 000)	2008. (RSD 000)
Obaveze za PDV i ostale javne prihode	498,889	487,094
Pasivna vremenska razgraničenja	817,885	676,055
Ukupno	1,316,774	1,163,149

Na poziciji pasivna vremenska razgraničenja dominantno učešće imaju EP Entel u iznosu od 420.660 hiljada RSD na ime retention money (čija je dospelost kraća od godinu dana) na projektu Faza VI, Qatar i EP Garant u iznosu od 207.122 hiljada RSD za prenosne premije, rezervisanja šteta i nefakturisane troškove tekućeg perioda.

39. POTENCIJALNE I PREUZETE OBAVEZE

Protiv društava u sastavu Sistema "Energoprojekt", Beograd vodi se više sudskih sporova od kojih je najznačajniji onaj u kome je tužilac GP Rad u stečaju, a spor se odnosi se na više pravnih lica u okviru Sistema "Energoprojekt" koji su pravni sledbenici bivše RO "Izgradnja".

Ishod ovih sporova je neizvestan pa se i njihov eventualni uticaj na finansijsko stanje društava ne može predvideti. Menadžment smatra, po mišljenju stručnih službi, da ne postoji realan rizik da se ovi sudski sporovi realizuju na način koji bi doveo do značajnih odliva finansijskih sredstava i shodno tome nije vršeno rezervisanje za potencijalne gubitke po ovom osnovu.

Pregled najznačajnijih sudskih sporova dat je u prilogu.

40. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

Vanbilansna aktiva i pasiva EP Sistema u iznosu od 13.816.859 hiljada RSD odnosi se dominantno na izdate i primljene garancije (avansne, garancije za dobro izvršenje posla) i data eksterna jemstva po uzetim kreditim. Hipoteka na objektu u izgradnji blok 26 Novi Beograd u iznosu od 6.367.010 hiljada RSD i pravo korišćenja gradskog građevinskog zemljišta u iznosu 1.335.832 hiljada RSD.

41. DOGAĐAJI NAKON BILANSA STANJA

Nakon bilansa stanja nije bilo događaja koji bi bitnije uticali na verodostojnost iskazanih finansijskih izveštaja.

Lice odgovorno za
sastavljanje Napomena

Direktor